

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, inseratni oddelci: Ljubljana, Selensburgova ul. 8. — Tel. 3492, 2492, družnica Maribor: Gosposka ulica št. 11. — Telefon št. 2455. Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190. Računi pri post. ček. zavodih: Ljub. 3124, 3125, 3126a. Lj. št. 11.842, Praga čisto 73.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan, razen ponedeljka. Naročnina znaša mesečno Din 25.— Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1. Telefon št. 65.

Rokopisni se ne vračajo.

Lahko in težko rešljivi problemi

V življenju naroda se vsak dan pojavljajo razni veliki in mali problemi. So vprašanja, ki se ne dajo rešiti preko noči, dočim je za rešitev mnogih drugih oprasanj treba takorekó samo malo dobre volje. V zadnjem času stoji v ospredju težki gospodarski in socialni problemi. Nekateri med njimi, kakor n. pr. brezposelnost, kmečka razdolžitev, denarna in kreditna kriza, spadajo med one, ki za nje niso našli ne drugod in tudi ne pri nas rešilnega recepta in uspešnega zdravila. Tu je mogoče delati samo korak za korakom in poedini ukrepi nosijo pogosto značaj eksperimenta, katerega rezultat v naprej ni znan. Iskanje rešnice je težko, odločitve same še težje in dostikrat pri najboljši in najbolj pošteni volji vendarle pogrešne.

So zopet vprašanja, ki so trenutno silno važna, za katera pa je pot vidna in so izven spora tudi sredstva za doseg uspeha. Tako vprašanje je n. pr. zadeva naročil za naše rudnike. Tu ni ničesar problematičnega. Tu gre le za spoznanje, uvidevnost in odločnost v obrambi ogroženega interesa prizadetih slojev.

Tudi odgovornost za posledice je povsem jasna. Dočim so n. pr. pri redukciji uradniških plač v naprej znan, koristi, ki jih ima od tega država, so socialne in gospodarske posledice za prizadete in vse naše gospodarsko življenje lahko zelo težke. Pri naročilih za premost se nobene škode ni treba bati. Niti za državno blagajno, niti za ekonomijo in varnost železniškega prometa in še manj seveda za prizadete kraje. Nasprotno, vsestranska korist je povsem očitna. Splošno mišljenje, da je temu tako je tako globoko ukoreninjeno, da se ljudem zdi skoraj nekoliko odvračilno organizirati med prebivalstvom kako posebno akcijo v prilog ogroženim rudarjem. Vsekakor človek misli, da v tem oziru pač ni treba nikogar še prepričevati in da je dovolj, ako direktno prizadeti pojasnijo merodajnim stvarno stanje.

Tudi med kulturnimi problemi, ki jih je vse polno, imamo vprašanja, ki so zelo težko rešljiva. Imamo pa tudi probleme, ki niso problemi, ker je mišljenje o njih povsem enotno in njih rešitev brez vsakih težav mogoča. Med te neproblemske probleme spada tudi zadeva monopolizacije, odnosno unifikacije šolskih knjig. Z gotovo strani se ta stvar sedaj razpravlja na način, kakor da bi Slovenci ne imeli druge skrbi od te in kakor da ne bi imeli večje težave, nego je ta, kako naj se prepriča naknadna izvršitev zakona o šolskih knjigah iz leta 1929. Mi smo že ponovno opozorili na način, kako se je izvršitev tega zakona do sedaj držala. Dokler so imeli v vladi besedo slovenski ljudje iz JNS, je zakon, ki ga niso oni napravili, ostal mrtva črka. Niti en korak za monopolizacijo in unifikacijo šolskih knjig v tej dobi ni bil storjen. Monopolizacija šolskih zvezkov je bila na osnovi istega zakona sicer izvedena, toda tudi to se je zgodilo še pred prihodom JNS na oblast.

Kaj je torej sedaj storiti? Ker so bili med tem razpisani natečaji za unificirane šolske knjige in prihodnje dni že poteče prvi rok, je edini praktični izhod iz zagate stari recept in doslovna uporaba sredstva »s potezo enega peresa« ter predala ministrskega arhiva. Ako si vlada, odnosno poedini njeni člani, o tem niso na jasnem, jih je treba o dosedanji praksi obvestiti. Namesto tega pa naenkrat vidimo, da se dela iz vprašanja monopolizacije pravcat narodni pokret. Na ljubljanskem magistratu so bili sestanki raznih interesiranih organizacij, ki so bile gotovo poklicane še enkrat opozoriti slovenske merodajne faktorje na nujnost te zadeve ter jih zaprositi, da naj postopajo v tem pogledu po stari praksi. Gosp. dr. Korosec, ki je tako avtoritativen član sedanje vlade, je gotovo zadnji, ki bi zaprl ušesa pred to emocijsko zahtevo, za katere rešitev v ostalim ni treba nobenega posebnega niti političnega, niti prestižnega napora. Nesumljivo bo tudi rad storil svoje, da se revidira in sam zakon. Saj bo s tem popravil odredbo iz časa, ko so on in njegovi prijatelji sodelovali v režimu. Odobravamo tudi, da se n. pr. z deputacijo, ki gre v Beograd, ali pa pričrka g. ministra, kadar pride v Ljubljano, ta zahteva in prošnja še enkrat predloži.

Do tu je vse u redu. Nerazumljivo pa se na zdi, zakaj so na sestanku na enkrat sklenili, obrniti se na povsem drugo adresu na naše občine, ki naj prično s peticijami. To znači celo stvar znatno komplicirati ali pa spraviti na slepi tir. Na ta način se namreč pojavlja vprašanje monopolizacije šolskih knjig, ki so jo do sedaj držali izven

NOVA ABESINSKA OFENZIVA Na severnem bojišču so Abesinci izkoristili neugodno vreme, prešli zopet v ofenzivo in izvojevali lepe uspehe

Addis Abeba, 9. januarja. o. Po vestih ki so danes prispale v abesinsko prestolnico, so Abesinci na severu in jugu pričeli novo ofenzivo ter izkoristili nastalo deževje, ki je napravilo težke italijanske kolone skoro nepremične. Po prvih vesteh so se razvile hude borbe, v katerih pa so Abesinci na vsej črti zmagovali.

Ras Kasa in ras Sejum sta udarila z močnimi četami na italijanske postojanke okrog Makale in naglo prodirata v smeri proti severu. Italijani se umikajo ter se obupno postavljajo v bran na malih, na hitro zgrajenih, a docela nezadostnih utrdbah, ki se ne morejo upirati navali Abesincev.

Na jugu je tudi ras Desta prešel v ofenzivo in navlani na docela izenačene čete generala Grazianija.

Po zadnjih vesteh iz Desija so abesinske čete zavzele vso pokrajino Tembien in so naletele na slab odpor italijanskih čet. V odseku Makale se Italijani v največjem neredu in paničnem begu umikajo, prepuščajoč Abesincem velikansko število tankov, težkih topov ter oklopnih in tovornih avtomobilov, ki so običali v blatu in so postali za Italijane docela neuporabni.

Silni nalivi, ki še vedno trajajo, so izpremenili vso pokrajino v eno samo močvirje, v katerem se težko opremiljeni italijanski vojaki le s težavo gibljejo, dočim so jim bosi Abesinci neprestano za petami in jih nevdržno pode pred seboj.

Nadrti za sedanjo abesinsko ofenzivo so bili izdelani že pred nastopom deževne dobe. Po nasvetu svojih vojaških svetovalcev je abesinski cesar pripravil za to ofenzivo mnogo močnejše oddelke, kakor pa za prvo ofenzivo meseca decembra, zaradi česar so v krogih abesinskega vrhovnega poveljstva pripravili, da bo tokrat abesinska akcija na vsej črti uspeša, zlasti, ker so Italijani zaradi prejšnjih porazov hudo demoralizirani, sedaj pa zaradi deževja in slabe prehrane do skrajnosti izmučeni in onemogli, tako da na resen odpor niti ne morejo misliti. Deževje ovira tudi vsako akcijo italijanskega letalstva, ki bi bilo sedaj še edino uspešno orožje proti Abesincem.

Tembien osvojen

Berlin, 9. januarja. AA. Posebni vojni dopisnik DNB-ja poroča iz Addis Abebe: Najnovejša ofenziva Abesincev na severnem bojišču, ki traja že dva dni, je bila zelo skrbno pripravljena. Prednje bojne čete so ojačene z izbranimi strelci. Splošni napad se je začel 6. januarja. Zaradi hudega deževja Italijani niso računali z abesinskim napadom in se v začetku niso mogli upirati. Do 7. t. m. zvečer so Abesinci zavzeli skoraj ves Tembien. Abesinske čete prodirajo proti severu proti Abbi Addiju, ob enem pa pošiljajo močne čete proti Geralti, da pridejo Italijanom, ki imajo močno utrjene postojanke med Geraltom in Makalo, za hrbet.

Na južnem bojišču se opaža živahno delovanje italijanskega vojaškega letalstva, na severni fronti pa zaradi slabega vremena ni moglo podpirati operacij italijanskih čet.

Lunin mrk znamenje preliivanja krvi

Pariz, 9. januarja. AA. Agencija Havas poroča iz Addis Abebe, da je lunin mrk napravil v abesinski prestolnici globok vtis, ker je po abesinski ljudski veri lunin mrk znamenje velikega preliivanja krvi. Mnogi Abesinci so večer trdili, da se je med mrkom jasno videla silueta judijskega leva, ki grozi s šapami. Kadar je mir, pravijo Abesinci, se judijski lev pokaže samo resno in dostojno kakor poveljkevanje cesarjeve moči, kadar ga pa kdo napade, je strah in trepet sovražnika. Pred cesarskim gradom se je zbrala več tiska množica ljudi, ki so pobožno molili. Pomirili so se šele tedaj, ko je bilo mrka konec.

Uplenjena italijanska radijska postaja

Addis Abeba, 9. januarja. AA. Havasov posebni dopisnik poroča: Uradno javlja,

dnevnege reda naše državne prosvetne politike ljudje, o katerih sodi »Slovenec« da so bili brezpomembni, kot eden najtežjih naših problemov, kot vprašanje, za katerega povoljno rešitev je treba napora celokupnega naroda, malo manj, kakor za majsko deklaracijo, ko pa vendar zadostuje volja enega samega človeka, člana kraljevske vlade. Da ne bo kdo hote ali nehoče na pačno tolmačil, kar smo napisali, naj ponovimo jasno in odločno: Tudi mi smo proti monopolizaciji šolskih knjig in proti taki unifikaciji, ki naj bi med drugim ustvarila tudi nesmisel, kakršna bi bila n. pr. »srbsko-hrvatska-silvenska slovnica«. Mnenja pa smo, da je škodljivo vzemirjati in razburjati vse prebivalstvo zaradi stvar, ki

da so čete fitorarija Tafarija pri Kerebeji z uspehom napadle italijanske oddelke. Lagube italijanskih čet so znatne. Med drugim so Abesinci zaplenili popolnoma nepokvarjeno radijsko postajo.

Hudil nalivi po vsej Abesiniji

London, 9. januarja. b. Časopisni poročevalci v Abesiniji poročajo, da divjajo po vsej Abesiniji hudil nalivi. V Hararju dežuje že ves teden brez prestanka in je promet na slabih cestah skoraj popolnoma ustavljen. Prebivalci Desija so prepričani, da bo sedanja kratka deževna doba trajala golovo tri tedne. Zaradi nizkih oblakov in slabega pregleda je delovanje letalcev že več časa skoraj nemogoče. Tudi avtomobilski promet je zaradi slabega vremena skrajno otežkočen.

Vojno poročilo št. 92

Rim, 9. januarja. AA. Ministrstvo za tisk in propagando je objavilo naslednji komunikacije št. 92:

Na eritrejskem bojišču je naše topništvo pri Makali razgnalo sovražne skupine, ki so se približale Gabatu. Letalstvo je obstreljevalo kraje severno od Celemtija. Na drugih bojiščih v Eritreji in Somaliji ni bilo pomembnih dogodkov.

Italijani zanikajo abesinske uspehe

Rim, 9. januarja. AA. V pristojnih italijanskih krogih izjavljajo, da so popolnoma neresnične vesti iz abesinskega vira, da bi bili Abesinci ponovno zavzeli skoraj ves Tembien.

Nejotne so tudi vesti, da rabijo italijanske čete vojne pišole in da je bila boljšina egiptijskega Rdečega polmeseča v Dagsaburju bombardirana.

Letala nad Tanskim jezerom

Rim, 9. januarja. o. Abesinci priznavajo, da so italijanska letala bombardirala abesinska vojaška taborišča v pokrajini okrog Dobre Tabora, ki so oddaljena od Tanskega jezera je okrog 50 milj. Italijanska letala so med potjo izgubila več bomb, ki so padla na ozemlje v tromeji med Sudanom, Eritrejo in Abesinijo. Po abesinskem mnenju naj bi pomenil ta letalski napad prvi znak nove italijanske ofenzive, ki naj bi se usmerila v abesinsko območje ozemlje vzdolž Sudana. Italijani bi z zavzetjem te pokrajine onemogočili vsaj otežili nadaljnji dovos orožja in streljiva preko Sudana v Abesinijo.

Sto tisoč miličnikov za ojačenje

Rim, 9. januarja. o. Splošno zabrujejo, da se je Mussolini na zahtevo maršala Badoglio odločil poslati v vzhodno Afriko nadaljnjih 100.000 miličnikov, ker se je prepričal, da bi Italijani šele po takih ojačenjih lahko dosegli vidnejše vojaške uspehe.

Angleška vojaška svetovalca neguša

Rim, 9. januarja. o. Tukajšnji listi poročajo, da je svetnik pri abesinskem odprtjem ministrstvu Anglež De Halpert odloval v Desie. Njemu bo v kratkem sledil tudi britvi tajnik angleškega poslanstva v Addis Abebi, Dobson. Oba spremljata angleško bolničarsko misijo, v resnici pa bosta, kakor zatrjuje »Messaggero«, kot bivša angleška častnika, pomagala v Desiju vrhovnemu poveljstvu abesinske vojske v čisto vojaških zadevah.

Koptski patriarh negušu

Addis Abeba, 9. januarja. AA. Cesar je prejel naslednje brzojavko od koptskega patriarha Ivana iz Kaira: Globoko sem pretresen zaradi protikrščanskega ravnanja Italijanov, ki poživajo cerkve. Podpiramo vaše proteste in prav tako protestiramo pri DN. Enako protestirajo zastopniki duhovščine ostalih krščanskih veroljupcev v Egiptu in egiptski listi, arabski in krščanski. Pošiljamo izraze svojih simpatij abesinski duhovščini.

Cesar je odgovoril z brzojavko: Zahvaljujemo se vam za protest proti nepravilnemu ravnanju. Prosimo vašo svetost, da molite za obstoj abesinskega naroda in za zmagavo pravice.

je jasna in ki je brez dvoma važna, toda z lahkoto rešljiva brez vsakega alarma. Ljudstvo ima itak že dovolj skrbi in le s preveč strani se mu stalno pripoveduje, da je »vse za hudiča«. Ne slikajte mu brez stvarne potrebe še novega vruga na steno in ne predstavljajte mu tako enostonega vprašanja, kakor je glede svoje rešitve vprašanje monopolizacije šolskih knjig, kot neko težko in veliko afero, ki naj ša vzemirja in spravi v nerazpoloženje. Ne odvracajte njegove pozornosti od problemov vprašanj, ki so res težka in za katerih rešitev, potrebujejo zastopniki naroda, pa naj bodo v vladi ali izven nje, v parlamentu ali v kaki drugi javni korporaciji, resnične opore celokupne javnosti.

Zlorabljanje rdečih križev

Rim, 9. januarja. w. Po oficijni brzojavki se abesinski vojaki zatekajo pod zaščito velikih rdečih križev, da bi ušli bombardiranju iz zraka. Ta prevara je postala že kar običaj. Diplomatski urednik agencije Stephani poudarja v zvezi s tem, da Abesinija sploh nima nobene organizacije Rdečega križa, temveč je samo v zadnjih mesecih podpisala takšno konvencijo brez vsake organizacije.

Dum-dum krogle

Rim, 9. januarja. w. Iz Dola poročajo, da so Italijani dobili v roke dokaze o abesinskem barbarstvu in sicer iz spopada pri Areriju, kjer so Abesinci pustili 150 mrtvih na bojišču. V bolnišnici v Dolu ležijo trije italijanski vojaki-domačini, ki so jih ranile abesinske dum-dum krogle, katere so vojaški zdravstniki potegnili iz njihovih ran.

Resen opomin Italiji

Veliki manevri francoskih in angleških vojnih ladij v sredozemskem vodovju

Zeneva, 9. januarja. o. Senzacijo dneva tvorijo vesti iz Londona in Pariza o istovrstnih velikih pomorskih manevrih francoske in angleške mornarice. Čeprav označujejo uradno te manevre kot običajno spomladansko križarjenje in vežbanje, nihče ne dvomi, da imajo docela drug namen ter da so vidni izraz te dni sklenjenega dogovora med angleškimi in francoskim admiralskim štabom. Splošno smatrajo sedanje angleške in francoske manevre za generalno preizkušnjo medsebojnega sodelovanja obeh mornaric v primeru oboroženega spopada na Sredozemskem morju. Posebno pozornost vzbujata zlasti dejstvo, da je poslala Francija na manevre nenavadno veliko število svojih ladij, tako da francoske in angleške pomorske sile, ki se bodo v kratkem zbrale na Sredozemskem morju, daleč presegaajo vso oboroženo moč Italije. V Zenevi prevladuje mnenje, da je to tudi dokaz odločne volje Pariza in Londona, da se abesinsko vprašanje definitivno uredi. Francija in Anglija sta s tem zavzeli svoje stališče in bo sedaj odvisno od Italije, kako se bodo razvijali nadaljnji dogodki.

Obrambni ukrepi proti Italiji bodo končani do 20. t. m.

London, 9. januarja. AA. Delavsko gibanje »Daily Herald« piše, da bo svetovni vojni naprej še ni bilo toliko brodovja zbranega na Sredozemskem morju kakor sedaj. S tem v zvezi meni, da bodo do 20. t. m. namreč do sestanka sveta Društva narodov izvedeni vsi potrebni obrambni ukrepi za primer italijanskega napada na Sredozemskem morju. Zanimati bi morali države so razen tega zbrale v posameznih sredozemskih lukah mnogo hidroavionov.

Kje se bo gibalo francoske brodove

Pariz, 9. januarja. AA. Mornariško ministrstvo je smoti izdalo podrobnejše poročilo o velikih bližnjih manevrih francoske mornarice. Druga eskadra bo ma-

Tudi pri abesinskih vjetnikih so Italijani našli dum-dum krogle onakega izvora. Enake izstrelke so dobili pri ranjenosti iz bitki pri raki Šebeli, kar dokazuje, da Abesinci uporabljajo te krogle na vsej fronti.

Dezertacije južnih Tirolecev

Basel, 9. januarja. r. Posebni dopisnik I.N.S.-a poroča iz Merana, da je med južno-tirološkimi četami prišlo do upora. Vojaki so potrgali siske Mussolinija in jih gazili z nogami. Zaradi tega je prišlo do krvavega spopada med vojniki in fašistično milico ter je bilo v borbah več vojakov in miličnikov ubitih in ranjenih. Po informacijah istega dopisnika je dosegel dezertiralo že nad 1.500 južnih Tirolecev, ki so pobegnili v Avstrijo, Nemčijo, Švico in nekateri tudi v Jugoslavijo. Zadnje dni je prešlo deset italijanskih polkov v severni Italiji povolje za odhod v Abesinijo, kar je bil glavni povod za nestate vojaške upore.

Rim, 9. januarja. AA. Agencija Stefani poroča, da je popolnoma neresnična vest o kakšnih incidentih pri odhodu nekoga alpskega oddelka iz Merana. Tudi in tlečji prisotni, ki so z navdušenim vzklikanjem pozdravljali alpsce ob odhodu, lahko izpričajo neresničnost Reuterjevega poročila.

nevirala ob zapadni afriški obali. Manevri bodo trajali več tednov. Vse ladje bodo 14. t. m. odplule v smeri proti Casablanci, kamor bodo prispale 18. t. m. Iz Casablance bo eskadra odplula v smeri proti Dakarju in Port-Etienne, kjer bo ostala do 6. februarja, da počaka nekatere ladje, ki se vračajo s francoskih Antilov. Po končanem manevrih bo eskadra ostala še nekaj dni v maroških vodah in se bo vrnila v Brest 26. februarja.

Današnji »Oeuvre« pravi, da so popolnoma neosnovane vesti, po katerih naj bi sedanji manevri predstavljali prvo javno manifestacijo francosko-angleške soperazuma o vzajemni pomoči Sredozemskem morju.

Grčija naroča nove križarke

Atene, 9. januarja. o. Pod predsedstvom kralja Jurija je zasedal danes vrhovni vojaški svet, da v zvezi s položajem na Sredozemskem morju takoj prouči ukrepe za vojaško obrambo države. Sprejeti so bili važni sklepi, ki se tičejo povečanja vojaške letalstva in zgraditve pomorskih in letalskih oporišč na grških otokih. Nadejajo se bilo sporočeno na seji, da je Grčija že naročila 6 velikih vojnih križark v Ameriki, v Angliji pa večje število brzostrelnih topov za modernizacijo grške vojske mornarice. Potrjujejo se vesti, da je Anglija zagotovila Grčiji v to svrhu večje posojilo.

Nezadovoljstvo v Italiji

Rim, 9. januarja. AA. Italijanski listi komentirajo bližajoče se velike manevre francoske mornarice. »Tribuna« pravi med drugim, da se v Parizu trudijo pokazati, da francoski pomorski manevri niso v nikakvi zvezi s sedanjim političnim položajem, zlasti ne s položajem na Sredozemskem morju. Takšen demanti lahko vzamemo na znanje, toda italijanska javnost ne more tako lahko pozabiti ponovnih izjav o francoski pomoči, ki smo jih čuli v Londonu avgusta lanskega leta, ko so se zbirale britanske pomorske sile na Sredozemskem morju. Francosko in britansko pomorsko gibanje nista v skladu s stališčem Društva narodov, ki je izjavilo, da ne misli na vojaške sankcije.

V borbi za petrolej

Italija še vedno grozi s poostitvijo odnošajev v primeru razširjenja sankcij

Dunaj, 9. januarja. o. »Reichspost« je objavila daljše poročilo iz Rima, v katerem pravi, da je sedaj po informacijah, ki jih je dobil njen poročevalec na najmerodajnejšem mestu, vsa italijanska diplomacija zaposlena z akcijo proti prepovedi izvoza petroleja v Italijo. Tako je Grandi že o priliki svojega prvega obiska pri Edeu protestiral proti takemu sankcijskemu ukrepu. Prav tako je gotovo, da je tudi Mussolini ob priliki svojih razgovorov z belgijskim in francoskim poslanikom v Rilu govoril o tem vprašanju. Italijanski zastopniki v Parizu in Londonu so dobili nalogo, naj obvestijo obe zapadni evropski velesili, da je ostalo italijansko stališče glede razširjenja sankcij na petrolej neizpremenjeno in da bodo nove sankcije povzročile takojšnjo poostitvijo diplomatskih odnošajev med Italijo in vsemi državami, ki bodo sodelovale pri petrolejskem embargu.

Italijanska vlada je obveščena, da sta grška in turška vlada v inozemstvu naročili velike količine vojnega materiala, ker računata v primeru uvedbe petrolejskih sankcij proti Italiji z italijanskim vojaškim nanadom.

Dobro poučeni krogi v Rimu poudarjajo še vedno, da bo Italija smatrala petrolejske sankcije kot odločno izrečeno celotnega mednarodnega političnega položaja. Razširjenje sankcij na petrolej tudi ne bo preprečilo že napovedane nove ita-

lijanske ofenzive proti Abesiniji. Kljub vsej ostru diplomatski taktiki, ki jo vodijo v palači Chigi, pa je po mnenju teh krogov še vedno mogoč izhod in preokret v sedanjem mednarodnem političnem položaju.

Ameriški petrolej za Italijo

Rim, 9. januarja. g. Po zanesljivih informacijah bo imela Italija za nadaljevanje abesinske vojne dovolj petroleja. Neke ameriške družbe, katere ime skrbno prikrivajo, dobavljajo Italiji trenutno 6000 ton petroleja na mesec. Ta družba ima razen tega v Neaplju v skladišču milijon sodov za primer, če bi bila proti Italiji odrejena zapora petroleja. Ta ogromna zaloga za sedaj še ni prodana Italiji, temveč je še v privatnih rokah in bo ostala toliko časa, dokler zaradi zapore v Italiji res ne bi bilo nobenega petroleja več.

Novi vrhovni poveljnik ameriške vojske mornarice

Washington, 9. januarja. o. Dosedanji podadmiral Arthur Hephborne je imenovan za admiralja in ob enem za vrhovnega poveljnika vseh ameriških pomorskih sil, njih 61.

Lavala čekajo nove težkoče v parlamentu

Pred poslednjim zasedanjem sedanjega francoskega parlamenta — Možnost vladne krize

Pariz, 9. januarja. n. Francoski parlament se sestane 14. januarja k zedinjenemu zasedanju v svoji zakonodajni dobi. Dne 31. maja potече namreč sedanjemu parlamentu mandat in se morajo po zakonu vršiti volitve v novi parlament najkasneje dva meseca pred potekom mandata stare poslanske zbornice, to je 31. marca.

Predsednika vlade Lavala čakajo vsaka, kor v sedanjem zasedanju še hude ure. Radikalni socialisti namreč lahko vsak čas izsilijo krizo vlade in sicer v prvi vrsti z izstopom svojih zaupnikov iz Lavalovega kabineta, kar bi imelo seveda za posledico tudi demisijsko cele vlade. Politično javnost zato vedno bolj živahno zanima, ali bo državni minister Herriot še nadalje podpiral Lavala in njegovo politiko, ki se je v eplohenju pokazala kot dokaj spretna. Čeprav bi levo krilo radikalne socialistične stranke raje videlo, da novih volitev ne bi vodil Laval, pa se vendar splošno pričakuje, da Herriot ne bo izpremenil svoje dosedanje taktike in da bo tako iz nestrane političnih razlogov še nadalje zastavljal ves svoj vpliv, da ne pride do vlad-

ne krize. Govori se celo, da bo širši glavni odbor radikalne stranke, ki se sestane 19. t. m., storil vse, da Herriot zopet prevzame predsedstvo stranke, ki ga je nedavno odložil.

Važno vlogo pri presojanju položaja Lavala vlade igrajo seveda tudi zunanji dogodki, posebno ameriški nevtralnostni akt, ki utegne imeti še velik vpliv na sklepe sveta Društva narodov in odbora osemnajstih. Skladnost angleške in ameriške politike v svetovnih vprašanjih bo nedvomno močno vplivala tudi na francosko stališče, ki se v ostalem razlikuje od angleškega le še v taktiki. S svojim posredovanjem med Anglijo in Italijo si je Laval dosedaj vsekakor pridobil znatnih zaslug, da se je mednarodna politična napetost vsaj kolikor toliko ublažila in da zlasti Italijani niso loka napeli do skrajnosti, kar bi moglo imeti nedogledne posledice. Sicer je Lavalova politika v parlamentu že ponovno zadela na hud odpor, vendar se mu je dosedaj še vedno posrežilo premagati vse težkoče. Ali mu bo to uselno tudi sedaj, bo pokazalo že najbližja bodočnost.

„Obzorje“ skrbi s pohorci

»Obzorje« pohorska akcija ne da mirno spati in ne mine dan, da ne bi glodal te kosti. Tudi v svoji večerajšnji številki v daljšem članku polemizira s pohorci in se zlasti zalemeta v dr. Kramerja. Med drugim piše:

»Pohorska skupina je bila vedno zelo aktivna ter razpolaga tudi z dobrimi vezavi. Možnost ima, da v mnogih listih propagira svoje cilje. Zlasti v zadnjem času razvijajo pohorci izredno agilnost. Mnogi so mnenja, da se razvijajo politični dogodki in korist pohorske akcije ter da bodo v kratkem zopet igrali važno vlogo v našem političnem življenju.«

V zvezi s tem pravi »Obzorje«, da je posebno zanimivo tudi pisanje šefa slovenskih pohorcev ministra in senatorja dr. Kramerja. »Obzorje« citira posamezne odstavke iz članka dr. Kramerja v spitskem »Seljačkem kalendaru« in pravi, da razlaga dr. Kramer v njem idejne smernice pohorcev. Komentirajoč ta članek, pravi »Obzorje«, da vodi dr. Kramer dvojno politiko takozvanega integralnega jugoslovenstva, eno za Hrvate, drugo za Slovence. Dr. Kramer bi moral kot ideolog integralnega ali čistega jugoslovenstva zastopati v Sloveniji isto stališče, kakor ga hoče izvajati s pomočjo hrvatskih pohorcev v hrvatskih krajih. In še enot: dr. Kramer ne dovoljuje niti enemu Hrvatju, da bi se vmešaval v slovenske zadeve. To je prav in dobro. Toda kako pride on do tega, da stalno rovari v naših hrvatskih krajih, čeprav so tudi zadnje volitve dokazale da so Hrvati odločno proti politiki, ki jo zastopa pohorska ideologija?»

Tako »Obzorje«, ki ga v zadnjem času zopet prav hudo tlač pohorska mornica. Točne so njegove ugotovitve o aktivnosti in pomembnosti pohorske akcije. Tudi njegov strah, da bo ta akcija igrala še veliko vlogo v našem političnem življenju, gotovo ni neupravičen. Zelo malo resni pa so njegovi poskusi, predstaviti hrvatski javnosti pohorsko akcijo kot dobro in koristno za Srbe in Slovence, a škodljivo za Hrvate.

»Obzorje« napori v tem pogledu samo dokazujejo, koliko resnosti in važnosti pripisuje tudi hrvatska javnost politiki realnega jugoslovenstva, kakršno zastopajo pohorci.

Za svoje napade na pohorsko akcijo si je izbral »Obzorje« krutek člančič dr. Kramerja priobčen v spitskem »Seljačkem kalendaru«. »Obzorje« očita dr. Kramerju, da v tem člančiču ni objavil nobenega načrta za rešitev hrvatskega vprašanja. »Obzorje« naj

bo potolažen. I dr. Kramer in njegovi prijatelji imajo povsem realne in konkretne poglede na ta važni državni problem. In jih načelno prav nič ne tajijo. »Obzorje« ima sleherni dan dvajsetkrat toliko prostora na razpolago, kakor ga zavzema dr. Kramerjev članek v »Seljačkem kalendaru«, pa do dananjega dne o hrvatskem vprašanju v načelu ni niti desetino tega pozitivno povedal, kolikor stoji napisano v sami prvi pohorski deklaraciji. In »Obzorje« naj bo kar zagotovljeno, da pohorci tudi s podrobnostmi o rešitvi našega notranjega problema ne bodo izostali. Njihova akcija traja šest mesecev. Združena opozicija pa se že šest let pomenkuje, a ni našla niti najelementarnejše skupne osnove za pozitivno rešitev hrvatskega vprašanja. Pohorci pa bodo svoj predlog dali in se ne bodo držali druge meje in drugega okvira, nego življenjskega interesa naše narodne skupnosti.

Naravnost smešni so »Obzorje« očitki dr. Kramerju, da je njegova politika druga za Hrvate in druga za Slovence, češ da smatra, da sme in mora kot Jugosloven uspešno delovati tudi na korist slovenstva, za Hrvate pa tega ne priznava. Seveda je narobe res in baš realno jugoslovenstvo daje vsako možnost, da se uveljavljajo v njem tudi vsi upravičeni kulturni, socialni in gospodarski interesi ne samo slovenstva, temveč v snaki meri tudi hrvatstva in srbstva.

»Obzorje« obtožuje dr. Kramerja, da ne priznava niti enemu Hrvatju pravice, se vmešavati v slovenske stvari, sam pa da stalno ruje po hrvatskih krajih. Dr. Kramer sigurno nam ruje po hrvatskih krajih, nego dr. Matek, ki je enako sin slovenskega očeta. Ne vemo ali spada v to kategorijo tudi g. dr. Dežman, šef »Obzorja«. Najmanj se je pa dr. Kramer branil, da bi se Hrvati vmešavali tudi v slovenske stvari. Nasprotno, dr. Kramer je s svojimi prijatelji Hrvati in Srbi potornik načela, da bomo našo skupno stvar dobro vodili le, ako se Slovence, Hrvati in Srbi kot iskreni Jugosloveni skupno brigamo za naše življenjske interese in ako v tem pogledu Slovenci ravno tako skrbimo za hrvatske, kakor Hrvati za slovenske stvari. V osemnajstem letu obstoja Jugoslavije bo tudi čistiljivi oče »Obzorje«, ki se v ostalem v svojih predelih stalno meša v slovenske stvari, že moral pripustiti, da se jugoslovenski ljudje čutiljo enako doma v Zagrebu, kakor v Beogradu, Skoplju, ali Ljubljani.

Pomorska konferenca na mrtvi točki

London, 9. januarja. o. Pomorska razorožitelna konferenca se je znašla na mrtvi točki. Če se ne zgodi čudež, se lahko smatra, da se je že končala brez vsakega uspeha in da bo formalno odgodena za nedoločen čas.

Japonska delegacija je danes izjavila, da se ne more pogajati niti o kvantitativni niti o kvalitativni razorožitvi, dokler ne bodo sprejeti njeni predlogi, po katerih naj bi vse prizadete pomorske sile sporazumno dogovorile največje mero tonaže za svoje vojne mornarice. Ker ameriške Zedinjene države še vedno odločno odklanjajo pariteto japonske vojne mornarice, pomeni to konec konference. Zato tudi ne bo prišlo do nadaljnje debate o izpremenjen-

bah pomorskih gradbenih programov. Eadni rezultati, ki ga Angleži še pričakujejo od konference, bi bil angleško-ameriško-francosko-italijanski sporazum o omejitvi tonaže posameznih ladijskih tipov.

Japonci napovedujejo polom konference

Tokio, 9. januarja. v. Japonski listi ugotavljajo, da je polom pomorske konference v Londonu neizogiben. List »Niši Niši« ugotavlja, da so Francija, Amerika, Italija in Anglija pri pogajanjih, ki se ticejo kvantitativne razorožitve na morju, popolnoma apatične in je zaradi tega nemogoče oživiti umirajočo konferenco.

Pogajanja za velika posojila Rusiji v Angliji in Franciji

London, 9. januarja. o. »New Chronicle« poroča, da bodo v kratkem končana pogajanja o velikem posojilu Rusiji v znesku 20 milijonov funtov, ki bo v celoti porabljeno kot plačilo za angleški izvoz v Rusijo. Vlada, ki bo prevzela zanj jamstvo, bo jamčila tudi za 3 in pol odstotne obresti, dočim bo Rusija v celoti plačevala 6 do 8% Razlika v obrestih bo služila za delno kritje predvojnih ruskih dolgov.

Pariz, 9. januarja. o. Nacionalistični »Jour« objavlja podrobnosti o kreditnih operacijah, ki jih pripravlja francoska vlada z Rusijo. Rusija naj bi dobila 800 milijonov frankov posojila, ki pa ga ne bo

izplačala državna konsignacijska blagajna, marveč ga bosta realizirala dva bančna koncerna z jamstvom države. Rusija se obvezuje, da bo v petih letih posojilo v celoti vrnila. Posojilo bo realizirano šele po volitvah, ker pričakujejo zainteresirani krogi, da bodo pri prihodnjih volitvah zmagale levitarske stranke in da bo potem lažje doseči popolno jamstvo države. Rusija bo tudi to posojilo porabila izključno za nakup blaga v Franciji. Gre predvsem za dobave vojnih potrebščin, zlasti tankov in topov ter raznih strojev in električnih materijala.

Stavka v Buenos Airesu končana

Buenos Aires, 9. januarja. AA. Splošna stavka se je snoči končala. Oblaske so stalno obvladale položaje in so posebno energično zatrle požuke stavkačev, da bi v predmestju Devot omezovali promet. V prestolnici je sedaj zopet mir in red.

di napadla radijsko postajo v Limi. Napadali so obvladali vse osebe postaje, vdrli v prostore za emisijo, iz katerih so odstranili dva napovedovalca in umetnike, nato pa so skoraj celih 20 minut dajali po radiu neugodne vesti za sedanjo perujsko vlado. Končno je prispela močna policijska patrulja ki je obvladala napadalec.

Napad na radijsko postajo v Limi

Lima, 9. januarja. AA. Preteklo noč je skupina 20 oboroženih in maskiranih lju-

Ukinitev cenzure v Španiji

Madrid, 9. januarja. o. Danes popolnoma v Španiji ukinjena cenzura. Ukrep je v zvezi z obnovou ustavnega stanja in zagotovitvijo svobodnih volitev, ki se bodo »ršile« prihodnji mesec.

Beleške

Senzacija zagrebškega radikalnega dnevnika

Poročali smo že, da je začel v Zagrebu izhajati novo dnevnik »Narodni list« kot službeno glasilo JRZ. V obliki senzacionalne vesti poroča večerajšnja številka novega lista, da bosta znana voditelja pribičevskega krila bivših samostojnih demokratov gg. Votčeslav Wilder in dr. Hinko Krizman izstopila iz SDS in vstopila v HSS. Vodstvo pribičevcevo bi prevzela gg. dr. Srdjan Budisavljević in bivši poslanec Sava Kosanović. Z Wilderjem in Krizmanom naj bi prestopili v dr. Mečkovo stranko tudi drugi Hrvati iz Pribičevičeve skupine, dočim naj bi v tej ostali le pravoslavni Srbi. Obe stranki pa bi tudi v bodoče ostali v najtesnejši koaliciji.

Odgovornost za senzacijo seveda prepustimo v polni meri zagrebškemu radikalnemu tedniku. Vsekakor se nam zdi vest v tej obliki zelo malo verjetna.

Napori za sporazum v združeni opoziciji

Kakor znano so stiki med dr. Mačkom in srbijansko izvenparlamentarno opozicijo že dalje časa zelo slabi. Za več mesecev ni bilo nobenega očitelnega sestanka zastopnikov združenih strank in decembrašnji privatni obisk enega izmed Davidovičevih zaupnikov v Zagrebu ni dal povoljnih rezultatov. Srbijanska opozicija je namreč pričela zahtevati, da dr. Maček vendarle konkretizira veaj načelne osnove svojega državno-političnega programa, a do sedaj ni imela uspeha. Na drugi strani je bil dr. Meček zelo nezadovoljen z raznimi programskimi izjavami Davidovičevih prijateljev.

Da se prepreči popoln prelom, je prispel te dni v Beograd bivši poslanec SDS dr. Srdjan Budisavljević, ki se je posvetoval z Ljubo Davidovičem in njegovimi prijatelji, ali se ne bi našla osnova za nadaljnje sodelovanje dr. Mečka in srbijanske opozicije. Kakor se zatrjuje, je uspel dr. Budisavljević doseči, da se bodo sestanki obojestranskih delegatov klub mesečnimi rezervirani obeh strani vendarle v kratkem zonet nadaljevati.

Afront križarskih socialcev

Slovenec poroča iz Sostrega pri Ljubljani, da je imela tamšnja skupina Jugoslovenske strokovne zveze sestanek, na katerem je sklenila s 16 proti 4 glasovom, da bo pri predstojećih volitvah nastopila s »Skupno fronto proti kandidaturi listi JRZ«. Sedaj vprašuje »Slovenec«, kdo je odgovoren za ta sklep, ker si je pridržalo vse politične ukrepe vodstva JSZ, ki se mora sedaj izjaviti, ali je odobrilo sklep organizacije v Sostrem ali ne.

Narodni junak in sladkorni baroni

»Domoljub« razmišlja o sladkornem vprašanju, ki tudi »tnka na vrata« ter prihaja do zaključkov, da je pri nas »sled« kor mnogo, mnogo predrag radi prevroste carine in državne trošarine. V sled visoke carine, ki je skoraj dvakrat višja, kakor je cena v inozemstvu, so dobile naše tovarne monopolski položaj in tako dero narod. Država pa iz finančnih razlogov pro-

Pri zapeki, lenivem črevesju, odvisni železniški kistini in zastoj žolča pomagava naravna

FRANZ-JOSEFOVA grenčica.

Ogl. reg. št. br. 15485/06

glaša sladkor za luksus. S tem se je dosedaj, da si danes niti srednji sloj ne bo mogel več nabaviti sladkorja, ki ni luksus, ampak nujno potrebno vsakdanje hranilo. Proizvajalci sladkorne pese težijo radi nizkih cen sladkorne pese, ki jih jim narekujejo sladkorne tovarne. Med tem pa gre vsako leto v inozemstvo nad 100 milijonov dinarjev kot čisti dobiček — tučju. Zato bomo za narodnega junaka proglasili vsakogar, ki se bi upal poseči v sršenovo gnezdo sladkornih baronov in dati našemu obubožanemu narodu vsaj cenen sladkor.

Upamo, da bo poziv stare »Domoljubove« grče zaletel in da bomo v kratkem slišali o narodnem junaku, ki se bo upal spustiti v boj s »sledkovimi baroni«.

Razcep v ljubljanski JRZ

Včeraj se je mudil v Ljubljani zaupnik Ace Stanojevića in bo tako verjetno prišlo dne se je v gostilni pri g. Derendi pod predsedstvom mestnega svetnika dr. Milana Koruna vršila konferenca članov JRZ, na kateri je dr. Marković obrazložil bistvo spora v Izvršnem odboru nove stranke. Večina prisotnih se je izjavila za stališče Ace Stanojevića in bo tako verjetno prišlo do paralelne organizacije JRZ v Ljubljani.

iz srbijanske opozicije

»Narod«, glasilo g. Ljube Davidovića, objavlja v svoji božični številki daljši uvodnik o političnem položaju in pravi med drugim: Docela netočne so vesti, da bi se skupina Ace Stanojevića približala izvenparlamentarni srbijanski opoziciji. Dejstvo je, da med skupino Ace Stanojevića in združeno opozicijo ni bilo doseže še nikakih razgovorov, niti kakih drugih stikov. Tudi v odnošjih med posameznimi skupinami združene izvenparlamentarne opozicije je še mnogo nejasnosti. Dr. Dragoljub Jovanović se je po svojih najnovejših izjavah javno izločil iz združene srbijanske opozicije kot posebna skupina, o kateri se sedaj trdi, da tvori skupno z dr. Mačkom nekako ožjo izvenparlamentarno opozicijo. Tudi vprašanje skupnega nastopa med srbijansko in hrvatsko opozicijo pri morebitnih bodočih volitvah dosedaj še ni rešeno.

Jevtičev shod v Sarajevu

Prijatelji bivšega ministrskega predsednika g. Jevtiča pripravljajo za nedeljo, 26. januarja, velik shod v Sarajevu. Na shodu bodo govorili poleg Jevtiča tudi bivši notranji minister in sarajevski ban Velja Popović in še nekateri poslanci iz Jevtičevega kluba. Sarajevski shod bo prvi večji politični javni nastop g. Jevtiča po lanskem kresnem polomu.

Italija snuje blok proti Društvu narodov

Priznanje Mandžurije naj bi služilo za zblizanje z Japonsko in ustyaritev bloka proti DN

London, 9. januarja. o. United Press poroča, da bo Italija v kratkem priznala novo mandžursko cesarstvo. Pred kratkim je prispel v Tokio kot izredni zastopnik italijanske vlade bivši svetnik pri italijanskem poslanstvu na Japonskem. Leon Wailischott. Njegova naloga je pripraviti vse potrebno za priznanje Mandžurije, za ojačenje gospodarskega sodelovanja med Japonsko in Italijo in celo za ustanovitev zveze držav, ki so proti Društvu narodov. V tej zvezi naj bi bile predvsem Italija, Japonska, Nemčija, Mandžurija, San Salvador in več drugih manjših držav.

Tak razvoj na diplomatskem področju, ki ga v zadnjem času forsirajo predvsem v Rimu, bi ne bil le velikega političnega in gospodarskega, nego tudi vojaškega pomena, ker bi prišlo vsekakor do vojaškega sodelovanja med omenjenimi državami. Kar se tice Italije in Nemčije, rabita v prvi vrsti sirovina, s katerimi razpolaga Mandžurija v zadostni meri.

Pogajanja so baje že toliko napredovala, da so nekatere italijanske paroplovne družbe sklenile vzpostaviti prometne zveze z Daljnim vzhodom. Tako bo parnik »Comte Verde« v kratkem pričel voziti na progi med Italijo in Japonsko.

Odmevi Desbonsove izključitve

Pariz, 9. januarja. p. Razsodba kasacijskega sodišča v Parizu, s katero je bila potrjena odredba poročenega sodišča v Aixu o uranju Desbonsa iz francoskega odvetniškega reda, je izzvala v vsej javnosti veliko zadoščanje. Današnji listi so objavili o tem daljša poročila in članke. Kasacijsko sodišče je razpravljalo pod predsedstvom g. Lesouvea.

Desbons je sedaj definitivno črtan iz francoskega odvetniškega reda, vendar ima pravico vložiti novo prošnjo za sprejemanje med odvetnike pri predsedstvu pariške odvetniške zbornice. Vprašanje pa je, ali bo ponovno sprejet.

Vsekakor je s tem zadaj kampanja, ki so jo sprožili agenti pokroviteljev marsejskih teroristov, češ, da je Desbons postal žrtev javnega sovražništva braniteljskega poklica, najhujši udarec. Razsodba kasacijskega sodišča je toliko bolj važna, ker se bo v kratkem proces nadaljeval in je bilo vsekakor potrebno, da se situacija še prej popolnoma razčisti.

»Figaro« pripisuje razsodbi velik pomen in pravi, da je brez precedenta v Franciji. »Jour« pravi, da ima Desbons sicer pravico ponovno zahtevati, da ga sprejmejo med odvetnike, toda vse kaže, da bi ostal tudi tak njegov korak brez uspeha.

Rojstni dan Nj. Vel. kraljice Marije

Beograd, 9. januarja. d. Danes na rojstni dan Nj. Vel. kraljice Marije je bila v dvorni kapelici na Dedinju služba božja. Prisostvovali so ji Nj. Vel. kralj Peter II., kraljica Marija, kraljeviča Tomislav in Andrej, kneznestamnik Pavle, kneginja Olga, princesa Elizabeta, kneževica Aleksander in Nikolaj, dvorne dame in člani civilnega in vojaškega doma Nj. Vel. kralja.

Rojstni dan kraljice Marije so slovensko proslavili po vsej državi. Hiše po mestih in drugih večjih krajih so bile okrašene z državnimi zastavami.

Dunaj, 9. januarja. a. Rojstni dan Nj. Vel. kraljice Marije so letos na Dunaju proslavili na posebno svečan način. Dopolodne je bila v srbški pravoslavni cerkvi sv. Save služba božja. Popolndne sta v prostorih našega poslanstva privedla poslanik g. Nastasijević in njegova soproga svečano kosilo, ki so ga udeležili sestra Nj. Vel. kraljice Marije, nadvojvodinja Ileana s svojim soprogom nadvojvodom Antonom, diplomatski zastopniki držav Male antante in Balkanske zveze, švedski poslanik v Beogradu Uden, bivši avstrijski poslanik v Beogradu v. Ploenies, vsi s soprogi, in še nekateri odličniki.

Dom za matere in deco v Zagrebu

Zagreb, 9. januarja. o. Zagreb je danes na slovesen način praznoval rojstni dan Nj. Vel. kraljice z otviritvijo doma za matere in deco, za katerega je dala pobudo Nj. Vel. kraljica, ki je tudi finančno omogočila njegovo ustanovitev. Slovesni otvoritvi so prisostvovali predstavniki vseh oblasti in kot zastopnik Nj. Vel. kraljice general Staid. Zbrane odličnike je pozdravila soproga zagrebškega bana dr. Kostrenčiča, ki je orisala razvoj akcije za ustanovitev tega prepotrebega doma ter se v imenu vseh mater zahvalila Nj. Vel. kraljici za njeno materinsko skrb za siromašne matere in deco. Dom je blagoslovil nadškof dr. Stepić. Z otvoritvene svečanosti so bile odposlane udanostne brzojavke Nj. Vel. kralju in kraljici ter kraljevim namestnikom.

Jugoslovenski študenti v Podkarpatski Rusiji

Praga, 8. januarja. r. Iz Užgoroda poročajo, da se tamka mudi skupina jugoslovenskih visokošolcev, organiziranih v praskem akademskem društvu »Zadrugic«. Jugosloveni so gostje osrednje zveze podkarpatskega študentstva. Goslom na čast je priredil guverner Hrabar banket v hotelu Koruni. Popolndne je bila čajanka pri mestnem županu Dudašu, zvečer pa v hotelu Koruni svečana akademija. Po akademiji so jugoslovenski in podkarpatski študenti na skupnem sestanku sklenili, da bodo letos poleti priredili v Beogradu kongres slovenskega študentstva. Poleg Užgoroda so jugoslovenski dijaki posetili tudi Mukachevo, Svaljav in več gorskih vasi pod sedlom Volovcem.

Zaroka na albanskem dvoru

Tirana, 9. januarja. AA. Listi priobčujejo pod velikimi naslovi poročilo o zaroki princeze Sanije s knezom Abidom. Kralj Zogu dobiva nesteto brzojavnih čestitk. Prebivalstvo se v enodušnih manifestacijah pridružuje radosti svojega kraljevskega doma.

Papagajska kuga na Dunaju

Dunaj, 9. januarja. w. V eno izmed dunajskih bolnic so danes pripeljali moža, pri katerem so zdravniki ugotovili papagajsko kugo. Kakor pravijo, se je okužil ker ga je papiga poljubovala.

Let knjig za 20 Din vam da edino Vodnikova družba

Novo vodstvo Mestne hranilnice v Ljubljani

Na večerajšnji seji novega upravnega odbora Mestne hranilnice je bil za predsednika izvoljen g. dr. Kamašič, za podpredsednika pa g. Anton Rojina. V ravnateljstvo hranilnice so bili izvoljeni gg. dr. Tomaž Klinar, dr. Milan Korun, Albin Zajec, dr. Drobnič in dr. Žitko.

Povratek vojnega ministra v Beograd

Beograd, 9. januarja. p. Davi se je vrnil v Beograd minister vojske in mornarice general Peter Živković.

Odgoditev gospodarskega sveta Balkanske zveze

Beograd, 9. januarja. o. Sestanek gospodarskega sveta Balkanske zveze, ki bi se moral sestati jutri, je odgoden do 17. t. m.

Poslanik Girsra pri Benešk

Beograd, 9. januarja. AA. Predsednik češkoslovaške republike dr. Edvard Beneš je sprejel 7. januarja v avdienci poslanička češkoslovaške republike na našem dvoru dr. Vaclava Girsra.

Skrb Društva narodov za begunce

Zeneva, 9. januarja. b. V Zenevi je bil devet objavljen osnutek, ki bo predložen svetu DN in s katerim se predlaga ustanovitev novega organa DN, ki naj bi prevzel skrb za milijon nemških, armenskih in ruskih beguncev. Odbor za mednarodno pomoč beguncem predlaga obenem, naj se imenuje za vodjo Nansenovega urada v Zenevi katekologi odlična mednarodna osebnost, za zaščito beguncev iz Nemčije naj bi bil imenovan še poseben odbor.

Angleška letala za Španijo

Pariz, 9. januarja. g. Na letališču v Perpignanu so dopoldne zaslonje pristala tri angleška vojska letala najnovejšega tipa, ki so določena za Španijo. Letala so morala pristati zaradi nevarja in bodo po zboljšanju vremena nadaljevala pot v Španijo.

Gandhi hudo bolan

Bombay, 9. januarja. b. Vodja indijskih nacionalistov Gandhi je resno obolel.

Borba za bodoče nogometno prvenstvo

Beograd, 9. januarja. p. Kakor znano je bil na poslednji skupščini jugoslovenskega nogometnega saveza sprejet nov sistem tekmovanja za državno prvenstvo. Pozneje pa so se pojavila med posameznimi klubi razna nasprotstva, zlasti med tako zvanimi li-gaši, ki so bili predvsem proti temu, da bi se prekinilo že pričelo tekmovanje za državno prvenstvo in takoj začelo po novem sistemu. V savezu se je znašla skupina opozicijskih klubov, med katere spadajo Hašk, Concordia, Gradjanski, Hajduk in Ilirija. Njihovi zastopniki so se na sestanku v Zagrebu sporazumeli o skupnem stališču glede novega tekmovalnega sistema. Sklenili so, da se bodo udeležili izredne skupščine nogometnega saveza, če ne bodo izročeni na milost onim klubom, ki se niso kvalificirali za lico. Pričeto prvenstvo za 1936/37 naj bi se dokončalo z onimi osmimi klubi, ki so se kvalificirali v jesenskih izbirnih tekmah. Za novo prvenstvo, ki naj bi se pričelo jeseni, pa naj bi tekmovali poleg 8 starih ligašev, še dva kluba, ki bi si med podsavezni osvojila prvenstvo. Izredne skupščine pa se ti klubi ne bodo udeležili, če bi imela nalog oziroma svrho, da se še sedaj pritegnejo k prvenstvenemu tekmovanju na dvomljiv način klubi, ki se niso kvalificirali, niti niso sposobni tekmovali med ligasi.

Vremenska napoved

Novosadska vremenska napoved za petek: jutraj megla, podnevi lepo in toplo.

Zagrebska vremenska napoved za danes: Spremenljivo, oblačno, toplo, ponekod vetrovno.

Dunajska vremenska napoved za petek: Nebene bistvene spremembe millega vremena. Morda manj oblačno, po dolinah marsi-kje megla.

Naši kraji in ljudje

O rasni estetiki našega naroda

Ljubljana, 9. januarja.

V ljubljanskem klubu je te dni predaval bivši minister, ravnatelj Etnografskega muzeja v Ljubljani dr. Niko Župančič o rasni estetiki ljudstva pri Jugoslovenih. Njegovo predavanje je bilo razširjeno verzija govora, ki ga je imel lansko leto na internacionalnem kongresu za znanstveno proučevanje ljudskih problemov v Berlinu. (Predavanje izide celotno v priložnem zvezku »Etnolog«.)

Pronečevalac antropoloških razmer na našem ozemlju je tu odprl nove vidike v antropologijo oziroma sosedno etnologijo. Na nekaterih značilnih primerih iz narodne poezije, ljudskih prevorov in rekov je pokazal, da ima tudi preprosto ljudstvo v svojem estetskem pojmovanju nekatere izrazite rase. Tako na pr. srbska narodna pesem o Marku Kraljeviču in hčeri arabskega kralja s svojo silovitno prisodolno odklanja ženitev med belcem in črno polto devojko, kar pomeni, da ljudski rasno-estetski nagon ne dopušta mešanja med oddaljenimi rasami ter potemtakem v srednjeveškem srbohrvatskem ljudstvu ne bi bila mogoča zveza Otele in Desdemone, ki jo je tako močno prikazal Shakespeare. Neka druga srbska narodna pesem gre še dalje: Mujjo prekine ljubezensko vez z lepoto Umro, ko spozna, da ima modre oči. Tudi v tem primeru se nazorno kaže ljudski rasno-estetski instinkt. Predavatelj je nadalje navedel manj zrazite primere iz slovenskega narodnega pesništva. Značilno je, da na našem rasno tako mešanem ozemlju ni vidnejših sledov rasne simpatije ali antipatije.

Predavanje dr. N. Župančiča so številni poslušalci toplo sprejeli in klubovni predsednik dr. Fr. Wändischer se je z izbranimi besedami zahvalil za poučna in mikava izvajanja.

jih zašile požrtvovalne sestre. Izdatkov je bilo okrog 9000 Din. Nekaj blaga je poslala banska uprava. Tudi učenci meščanske šole so imeli svojo božičnico; s prispevki pomladka Rdečega križa s pomočjo banke uprave je bilo obdarovanih 33 otrok.

Za Silvester je prenehala poslovati podružnica Obrtne banke na novega leta dan pa smo dobili novi hoteli g. Seršana ki so ga otvorili z veseljem rajanjem. Staro leto so Ljutomerčani večinoma zaključili v Sokolskem domu Burka »Teta na konju« je pripravila veselo razpoloženo igro je uspela prav dobro za smeh sta skrbela predvsem Kik (br. Martinak) kot imenitno ponarejena teta in Čičižoj (br. Vilar). Potem so se vrstili samospevi, šaljivi prizori in pesmi kvinteta, dokler ni uspela alegorija zaključila sporeda.

Takoj po božiču se je pričela sezona občnih zborov ki se bo pri običnih društev zavlekla daleč v spomlad. Prva je zborovale sadraska podružnica ki se lepo razvijala in pridno deluje pitem pa so se sestali čebelarji katerih številu se je nepričakovano podvojiilo. Hude pritožbe je bilo čuti od njih zaradi vedno večjega navala tujih čebelarjev za isensko pašo, ki zelo škodi domačim čebelarjem.

Precej zanimanja vzbujata dve polemiki ki sta zašli v časnik Prva je gospodarskega značaja in se tiče zaščite imena ljutomerskega vinskega pridelka. Ni hče ne dvomi, da je ljutomeran tega potreben saj ga prodajajo povsod dasi je največkrat zrasel daleč od ljutomerskih goric ki jih sosedni Ormožani nazivajo v novejšem času ormoško-ljutomerske gorice češ da jih je največ v sosednjem okraju Ormožu. Vemo pa, da se upravne meje ne začnejo povsod po zemljišnih in tudi gospodarskih dejstvih. Ena tako dejstvo je to, da ima pretežno del ljutomerskih goric bi že v Ljutomer ko v Ormož ali celo v Ptui, kjer je sedež sreskega namestnika. Tako je glasoviti Jezualom od Ljutomera oddaljen le uro hoda, od Ormoža pa več

ko 2 in pol ure. Drugo dejstvo pa je posledica prvega, občine v tem okolišu se že dalj časa potegujejo za to, da bi se priključile sreskemu načelstvu v Ljutomeru. Zaščitni okoliš ljutomerskega obsega poleg drugih tudi te občine za izrecno željo tamkajšnjih vinogradnikov.

Druga polemika je bolj lokalna in zdravstvene značaja. Gre za zdravstveni dom v Ljutomeru. Kako bosta končali obe polemiki bomo videli v doglednem času, glede drugega vprašanja se samo bojimo, da ne bomo dobili ne bolnišnice, ki je še »bat na zelo dolgem koncu«, in ne zdravstvenega doma, marveč nazadnje res samo kak star nadasušljiv avto z novo karoserijo za prevažanje bolnikov brez katerega si v ostalem ne moremo misliti dobro opremljenega zdravstvenega doma.

Za zaključek še eno zdravstveno ki pa je v zvezi z našim grozdem. Neka posestnica v naši okolici je že 8 let bolehal na revmatizem in nobeno še tako močno »vračavo« ji ni pomoglo. Preteklo jesen pa je začela jesti grozdje v velikih količinah, čim je začelo zoreti. Snedla je sicer skoro vso hrato v novega nasada — trgana pa več ne čuti. Grozdje ji je pomagalo. Toliko v premislek zdravnikom vinaradnikom in ne naposled vsem ki jih trga po udih in sklepkih in ki se maežajo z raznimi začimami zvočnih tujih imen.

Matinejska premiera KINA UNION
Po enotni ceni 4.50 Din za osebo!
FILM V NAŠEM JEZIKU — posnet v najsevernejših delih Aljaskje!
— Prikazuje v zanimivih prizorih življenje Eskimov in njih borbo za obstanek!
PRVIC V LJUBLJANI!
IGLU
Premiera danes ob 14.15, nadaljne predstave jutri ob 14.15, v nedeljo ob 10.30 dop. in poslednjič v ponedeljek ob 14.15 uri V KINU UNIONU

»Beati mortui« — zadnji akademski pozdrav dragemu tovaršu na njegovi zadnji poti. Tovariš Joža Wilfan se je v ganljivem nagovoru poslovil od Tebe. Prst je zadonela na tvoji krsti in še enkrat se je oglasila pesem, pretrsljiva žalostinka »Človek, glej«. Vrvi so se izmuznile izpod krste in črna zemlja je začela neizprosno pokrivati Tvoje rakeve.

Kadar bo prvič spet zapadel sneg, bo padel na svežo gomilo, voljan in mehak kakor čista, bela pernica. Spomladi pa bo sonce iz Tvojega groba izvabilo rože, rdeče in modre, goreče in ljubezive, kakor je bilo Tvoje srce.

Vsak od nas pa je v svojem srcu ogradij prijazen, solnčen kotiček zate. Na njem bodo vedno cvetele sinje spominčice — ne sneg, ne solnca pripeka jim ne bosta mogla škodovati. Et erit in pace memoria tua! Prijatelj.

KINO SLOGA — TEL. 27-30
Roman o najbolj perečih vprašanjih življenja!
Film erotike in razpaljenih strasti!
DANES PREMIERA!
Predstave ob 16., 19.15 in 21.15 uri. **NOCTURNO**

Sreski načelnik Makar 50-letnik

Danes praznuje 50-letnico svojega rojstva g. Milan Makar, sedaj sreski načelnik v Rogatici in drinski banovini. Rojen je bil v Metliki, gimnazijo je studiral v Novem mestu in na Sušaku, pravno fakulteto pa na univerzih na Dunaju in v Pragi. Posvetil se je politično-upravni službi in

je služboval odlično kvalificiran, v številnih krajih Slovenije, nazadnje mnogo let v Mariboru, kjer je bil načelnik sresa Maribor dorni breg, od koder so ga pred nekaj meseci, kakor znano, premestili na sedanje službeno mesto v Rogatici.

Kjerkoli je g. Makar služboval, povsod si je pridobil simpatije prebivalstva in pomnožil veliki krog dobrih prijateljev, ki si ga je bil ustvaril s svojim vedrim duhom, dobrim srcem in svojo odkritost. Nostjo že v dobi svojih gimnazijskih in vseučiliških let. Čeprav obhaja svoj življenjski jubilej izven svoje ožje domovine, se ga s simpatijami in toplimi željami spominjajo premnogi njegovi prijatelji in znanci in širok krog javnosti, v kateri si je pridobil kot odličnega uradnika velik ugled in nedeljeno spoštovanje.

Izpred sodišča

Ljubljana, 9. januarja.

Smola z revizijo

26-letni Radoslav Severjevi se je pri Stolu sedmorice posrečilo doseči revizijo kazenskega postopanja ljubljanskega okrožnega sodišča glede obtožbe vlna in tatvine. Severjevi je od decembra 1934, do februarja 1935, pridno izmikal svojim poslodajalcem serijo najrazličnejših predmetov. Prišlo ji je vse prav, še najbolj pa gotovina. Bila je prvotno obsojena na 1 mesec in 14 dni zaporu, saj je priznala tatvino, vendar je zanikala, da bi bila vlna in tatvina, omaro. To zanikanje ji je služilo za pritožbo na stol sedmorice, ki je njeni pritožbi tudi usodil in je malikazenski senat ponovno pretresal njeno zadevo.

Sodba sodišča pa ji, njei gotovo neprisilokavano, ni prinesla zaželjenega izi-

Kočevska tvornica Triglav bo še obratovala

Kočevje, 9. januarja.

Zadnje dni so se tu širile vesti, da bo ustavila obratovanje kočevska tkaninska tvornica Triglav, ker je 3. t. m. zakup prenehal. Med lastnikom tvornice in zakupnikom so se zaradi tega vršila pogajanja, ki so podaljšala zakupno pogodbo do meseca aprila letos. Da se pa zagotovi stalna zakupnik se bodo vršila nova pogajanja že 17. t. m. pri tukajšnjem sodišču. Tako je upati, da se bo v tvornici delo vršilo nemoteno dalje in da bo s tem vsaj za nekaj časa še zagotovljen zaslužek v tvornici zaposlenim dejavcem in uslužboencem.

S tem so naš delavci, zaposleni v tem podjetju, rešeni za nekaj časa moree skrbi, da ne bodo v teh hudih gospodarskih časih naenkrat brez dela in kruha. Lani je bila v tvornici Triglavu stavka, zaradi katere so delavci izgubili lepe denarke na mezd, ker se je precej dolgo zavlekla. Vendar so se pa delavci in podjetje naposled pobotali, da je tvornica spet začela obratovati. V teh hudih časih dela naš delavec pač tudi za manjši zaslužek. Če se bori za svoje pravice, se le v toliko, da lahko preživlja sebe in svojo družino.

Ljutomersko pismo

Zdaj, ko so prazniki za nami, lahko nepravimo bilenco o njih. Pred vsem je treba ugotoviti, da so bili vsi naši smučarji razočarani, saj je sneg ki je zapadel tisti teden pred božičem, skopnel preko praznikov in zapustil te narasle potoke in mlake povsod. Bolj zadovoljni so bili številni šolski otroci, ki jih je agilno Kolo jugoslovenskih sester obdarilo za božič z obleko in obutvijo. V viničarskih hišah naših lepih goric je mnogo bede in Kolo jo skuša lajšati s pomočjo raznih faktorjev. Obdarilo je letos 217 otrok, med temi 60 z obuvalom, ostale z oblekami, ki so

Kako so bili filatelisti potegnjeni in tudi dvakrat oškodovani zaradi nepravilne vesti

Ljubljana 9. januarja
Za obletnico atentata v Marseilleu so izšli kakor smo že takrat posebej poročali, posebne znamke s sliko pokojnega kralja Aleksandra. Zbudile so velik interes in so bile zlasti po večjih mestih prav hitro razprodane. Ker pa je do tili tudi vsaka podeželska pošta nekaj uopolnih serij in se te niso povsod prodale, je pošto ministristvo te znamke potem zbralo, da jih prodaj pri filatelističnem šalterju na beogradske pošti.

Dne 29. novembra je izšla v dnevniki naslednja notica:
»Beograd, 28. novembra AA Ker vlada v filatelističnih krogih veliko povpraševanje po znamkah z likom blagopokojnega kralja Aleksandra I. v admiralškem kroju ki so prišle v promet 9. oktobra 1935 je pošta uprava od posameznih pošt zbrala preostale količine in jih bo od 23. decembra dalje razprodajala pri pošti Beograd Lc.

Z ozirom na to notico so mnogi naši filatelisti, ki si ob obletnici niso mogli kupiti znamk, pisali svojim prijateljem v Beograd, naj jim ta dan kupijo te znamke. Doživeli pa so neprijetno presenečenje.

Neki naš prijatelj nam je poslal odgovor na svoje pismo ki se glasi takole:
»Na vaše pismo sem postal slugo na pošto, da bi mi kupil spominske znamke. Tam sem pa zvedel, da so listi zaradi tiskovne (!) napake prinesli datum 23. decembra, medtem ko je bila prodaja teh znamk že 2. in 3. decembra. Zato teh znamk na pošti nisem mogel več dobiti... Ker sem pa hotel, da bi Vi te znamke dobili, sem šel k trgovcu in ta mi je prodal 4 serije po 25 Din (nominalna cena je bila 15 Din za serijo). Zelo mi je žal, da Vašega naloga nisem mogel izvršiti. Sluga mi je povedal, da je bila pošta polna na isti način prevaranih (!) zbiralcev znamk. Sicer pa se tu za te znamke tako trgajo, da jih niti trgovci ne bodo kmalu več imeli...

Zelo se čudimo kako je mogla priti v javnost nepravilna vest. Razen tega je še nekaj zanimivo. Notica je bila izdana z datumom 28. novembra, tako da je bila lahko objavljena šele v številki od 29. novembra. Prvega je bil praznik, ko so bile pošte za pošiljanje denarja zaprte, drugega pa so se znamke že prodajale. Tako je bilo na-

sim filatelistom popolnoma onemogočeno, da bi prišli do teh znamk. Tudi če bi se bile prodajale kakšen dan kasneje, to ne bi nič pomagalo, ker je pač vsakdo računal, da ima do 23. decembra, to je do dne, ko se bodo znamke po uradni obvestilu prodajale, še dovolj časa.

Nekaj pa bi rekli: če so tisti, ki so poslali notico Agenciji Avali zapisali res datum 2. in 3. XII, pa so ozanili napako, bi tili morali dati takoj v listo popravke, tako da bi izšel že naslednji dan. Zdi se nam pa, da je morala biti oddana notica v isti obliki kakor je izšla, ker se drugače skoraj ne bi mogla vtihotapiti vanjo beseda »daje«. Če popravka ne bi bilo mogoče prinesli, bi se bila morala prodaja znamk odložiti na dan ko je bila napovedana, torej na 23. december.

Vsekako je za naše razmere značilno, da pridejo v časopisje potrjene vesti, iz katerih utegnemo izvirati koristni za gotove ljudi, ki so bili pravilno obveščeni o tem, da se bodo znamke prodajale 2. in 3. decembra, ne pa šele 23. Morda bi bila umestno, če bi tudi intervenirala Zveza filatelističnih društev Jugoslavije in storila vse, da se v bodoče take stvari ne bi mogle več ponavljati.

Pri teh znamkah so torej naši filatelisti dvakrat oškodovani. Tisti, ki so znamke kupili na dan izida, so morali vzeti razen njih še neke dobrodelne koleke brez frankaturne vrednosti, tisti, ki so hoteli znamke pozneje kupiti, pa so bili na prav čuden način potegnjeni za nos in znamk sploh niso dobili.

Prst je skrila krsto

Ze ob pol tresh popoldne so se zbirale tihe množice preteklo nedeljo pred Majdičovo hišo v Kranju. Vsak vlak je ta dan od jutra naprej pripeljal po nekaj Kornelovih prijateljev, ki so prihajali, da bi spremlili ljubege tovariša na njegovi zadnji poti. Venec se je uvrščal k vencu: nepregledna vrsta žalnega zelenja, ki je govorila o nepregledni vrsti znancev, spoštovalcev in prijateljev — tako mlad je bil Kornele, pa že tako znan in tako priljubljen. Zakaž se je moral tako zgodaj posloviti od njih, od domačih, od zaročenke, tako mlad mu je omahlil korak tik pred pragom vročega, naporov, dela in uspehov polnega moškega življenja! Srebnosiva krsta je stala v vestibulu, Du-

Na XV. slovanskem večeru

jutri v soboto ob 20. na Taboru, ki ga prjeval pod najvišjim pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja JNAD Jadrana, bo med koncertnim delom nastopila znana pevka go-

spodična Jelka Igljeva, ki je uspešno nastopala na koncertnih prireditvah državne konservatorija in se je s svojimi uspešnimi ulogami priljubila tudi obiskovalcem operete.

da, Glasila se je na 3 mesece strogega zapora in povračilo prizadetim storjene škode.

Dosegla je pač to, da je sodišče njeno dejanje »preimenovalo« iz kvalificiranega vlna in navadno tatvino. Ne sicer iz prepričanja sodišča, pač pa zgolj radi dvoma, ali je krada iz zaklenjenih prostorov ali iz odprtih.

Za vrečo fizola
Gradolnik Peter iz Horjula je priznal tatvino dveh emernikov fizola v vrednosti 150 Din pri Logarju Jakobu. Sodišče mu je priredilo 3 mesece strogega zaporu z uporabo vseh možnih olajševalnih okolištin, ni pa moglo prezreti Gradolnikove nerodnosti, da je fizol prodal, namesto da bi ga bil sam pojedel. Dejanje torej vsekakor ni narekovača lakota, ker je zopet obtežljiva okolnost, dasi bi bil Gradolnik morda rad prinesel fizolo jespretnčka, če bi ga bil imel, in vse skupaj raje sam pojedel kakor pa prodal.

Danes matineja v KINU SLOGI!
Ob 14.15 premiera po Din 4.50
KEN MAYNARD
kralj kovbojev v napeti senzacijski pustolovski Divjega zapada
TEŽKO OSUMLJEN
Dopolnilo: Foxov zvočni tehnik in »Micky miška«. Prvič v Ljubljani!
Vse po enotni ceni 4.50 Din!

Susi Weber

je švicarska plesalka iz znamenite šole Hellerau-Laxenburg. Njena učiteljica je bila poleg drugih tudi plesalka Rosalia Chladek, specializirala se je pa pri plesalki Haraldu Krutzbergu. Weberova je sodelovala pri grških slavnostnih igrah v Sirkazah, pred prihodom v Ljubljano, kjer nastopi 13. t. m. na plesnem večeru Katie Delakove v ljubljanski operi, je nastopala v Gluckovi plesni operi »La danza«.

Živalstvo v začetku letošnje zime

Zanimivi pojavi in domneve o vremenu

Radovljica, 9. januarja.
Pretekla jesen je bila zelo mokra in nič prav ugodna za ona bitja, ki žive prosta v naravi. Marsikdo jih zavida za njih lepo življenje v prijetnih pomladanskih in poletnih dnevih, toda tem hušje je za nje po zimi. Res, da so utrjena, toda podležajo pa v izrednih prilikah. Lanska mokra jesen jih je bila nekoliko oslabila. Suh mraz ne škoduje toliko kakor mrzla mokrota. Hudemu deževju je sledil visok sneg, ki je sorazmerno zgodaj zapadel v pretekli jeseni. O sv. Miklavžu je bilo na Gorenjskem v nižinah 1/2 m snega, v planinah je bila snežna odeja debela 1 1/2 m. Ko je leto sredi decembra ponovno močno snežilo, je bilo stanje za divjad obupno. Voznika, ki so prihajali z Jelovice, so pripovedovali o obupni borbi, ki jo bori srnjad za obstanek. Srne so kar izgubile v debelem mehkem snegu. Dogodili so se bili primeri, da so vozniki srne ujeli in jih odnesli pod gostovite smreke, kjer se je divjad vsaj lahko nekoliko odpočila in počivala. Mnogo srn je prišlo v dolino v jarke, kjer je robida, ki je najizdatnejša hrana za srnjad v hudi zimski dobi. To pot so tudi gamsi prbežali v nižje ležeče pečine. Navadno pridejo v take kraje le leni, močni kozli, dočim ostala karzarja krze mladši, dokler le morejo ostaneje v višjih vah, kjer se preje kakor v nižjih gozdnih pokajože prekoprine. V dolini Dragi za be-

ganskim gradom je bilo okoli 80 črnih planinskih gostov. Obupno je izgledalo tudi po polju Jerebce, ki so bile dosti dobro prebile jesen, so se stiskale pod kozolci, posebnost tam, kjer so bili obsemeni kakšni poljski pridelki, ki jih kmateje zaradi neugodnega jesenskega vremena niso mogli spraviti na skledine. Pojedino so imele uje, ki se niso izselele, ali pa se celo šele preselile a planin. Dočim uje da na kopnem jerebice le težko razloži, navadno le takrat, kadar se giblje, opaz v snegu plen že na veliko razdaljo. Pa tudi dosti lažje vjame lačno in zmrzujočo ptico, če je sneg. Veliko škodo poljski perjadi prizadenejo roparice, med temi posebno domače mačke. Kako se je divjad zvala zima, se dokazuje dejstvo, da se je v prvem snegu izredno mnogo zajcev pomaknilo iz planinskih gozdov v dolino na polja. To so opazovali pred božičem po vsej Gorenjski. Z zajci so prišle tudi lisice.

Vprav takrat, ko je bilo najbolj obupno, pa se je kar naenkrat prevrnilo vreme. Potegnili je topli jug in pričelo je deževati. V dobrih osmih dneh je bilo kopno polje in rebra planin. Le po gorskih dolinah se je obdržalo nekaj snega. Gamsi in tudi srne so se pomaknile v višje lege. Tudi ne veel žal, da v času prve zime nimalo srne lovpušta Marsikakšna srna bi se bila potrebna hrane, je dobila sušeno zrnje in poromala v Ljubljano ali pa celo v Kavcove. Mnogo

srn so poslali tudi iz države. Letošnji primer je pokazal kaj jasno, da mora biti srnjad zaščiten tudi pred nevarnostmi, ki ji prete od strani človeka v taki nevarni dobi. Poleg ustrejenih srn pa so v nevarnosti tudi njih mladčki, ki so sicer zaščiteni pred človekom, ne pa pred zimo. Če bi bila zima ostala še nadalje taka, kakor je bila nastopila, bi bili pozgnili vsi mladčki, ki so ostali brez mater.

Odjuga, ki je hitro nastopila, je bila to zimo izredno močna. Menda ne pomnijo stari ljudje, da bi o novem letu lezli na kopnih cestah doževniki. Mnogo se piše in razpravlja o tem, da živali večkrat napovedujejo hudo zimo. Kot tak znak smatrajo, če ima divjad že zgodaj, koncem jesen ali v začetku zime, gozto in dolgo dlako, ali »živah«, ki prespe zimo, zgodaj odidejo v brloze. Letos pravilo krznarji, da je izredno dobra kožuhovina Kuna, ki je bila ustreljena v začetku novembra, je imela kožušček kakor v drugih letih šele koncem decembra ali sredi januarja, toda kljub temu, zaenkrat vsaj ni pričakovati kaj posebnega hudega. Morda je priroda čutila prvi hudi zimski naval, ki ga je premagala nepričakovano topla struja?

Nekaj posebnega za letošnjo zimo je tudi to, da so vode že sedaj precej tople. Potok, ki ima druga leta ta čas povprečno 2—3 stopinj, se zamrzuje ponovno ima letos 6—7 stopinj. To je pa važno za vodne prebivalce. Pri 1 stopinjah zmrzne skoraj vse življenje v vodi. S spanjem nižjih vodnih živalic zmrzne primanjkovali ribam hrane in mnoge vrste

rib se poskrbejo po globlinah. Letos pa se to še ni zgodilo. Še takrat, ko je bilo zunanje mraz, so bile ribe živahne in so ves čas jedle kakor jeseni in poleti. Ko pa je deževalo, so bile še celo bolj požrešne kakor kdajkoli v letu. Iz tega se da sklepati, da je bilo v zemlji in v vodi vse dosedanj z meki čas dosti toplote.

Radovedni smo, kaj izpogovori starša zima med svojim nadaljnjim kraljevanjem. Prihodnji dnevi so navadno najbolj mrzli in zasnježeni. Od sv. Antona, ki ima svoj god 17. januarja, pa do svečnice najbolj debelo zamrznejo vode. Sv. Valentin 14. februarja pa je že prvi pomladin. Sv. Matija pa nas navadno odreši vseh hudih zimskih neresi in mrdlog. Toda do takrat smo še daleč in ne smemo hvaliti dneva pred nočjo.

PRI MOTNJAH V PREBAVI, NAPIH-NJENOSTI, VZPEHANJU IN ZGAGI
povzročeni po trdi stolici, je najbolje vzeti zvečer pol čaše naravne
FRANZ JOSEFOVE
grenčice in jutraj na teš želodec isto količino. Prava
FRANZ JOSEFOVA
voda se je vedno izkazala za popolnoma zanesljivo sredstvo za iztreljanje črevesja.
121. trg. S. br. 3074/36.

Domače vesti

Dobrotljivost Nj. Vel. kraljice Marije. Za pravoslavni božič je poslala Nj. Vel. kraljica Marija v otroški sanatorij v Sremskih Kamenicah za 37 bolnih otrok tri velike zabave raznih jestvin, slaščic in igrač. Dobrodela zadruga Južoslovenk v Sarajevu pa je poslala Nj. Vel. kraljico, da bi prevzela pokroviteljstvo nad to dobrodela organizacijo. Nj. Vel. kraljica je z veseljem ugodila prošnji in je dobrodela zadruga 9. januar — rojstni dan svoje visoke pokroviteljice — določila za dan svoje slave. Pokrovitelj dobrodela zadruga je bil prej blagopokojni kralj Aleksander.

Meštrovitev mavzolej v Otavicih. Mala vas dalmatinske Zagore Otavice bo postala kraj romanja vseh ljubiteljev umetnosti Ivana Meštrovitja, zakaj tam bodo v kratkem dovršena dela na mavzoleju, v čigar kripti bodo počivali starši, najbližji sorodniki in umetnik sam. Gradnja je monumentalna, v bistvu pa zelo enostavna z jasnim obeležjem umetnikovega duha in njegovih posebnosti.

Novi prostori enološke postaje v Zagrebu. ki preiskuje vino in daje tudi koristna navodila vinogradnikom, bodo kmalu urejeni in se bo enološka postaja lahko v nje preselila že v drugi polovici februarja. Z graditvijo in ureditvijo novih prostorov so pričeli že leta 1931, a je bilo delo zaradi pomanjkanja denarja večkrat prekinjeno. Po preselitvi v nove prostore bo lahko zagrebska enološka postaja, ki je najstarejša in največja v državi, razvila večjo in še koristnejšo delavnost.

Podružnica Slovenskega čebelarkega društva Zakot pri Brežicah bo imela v nedeljo 12. t. m. ob 15. uri redni občni zbor v posebni sobi restavracije čebelarja g. Ivana Zorka na postaji Brežice z običajnim dnevnim redom. Pol ure pred pričetkom zbora bo pri tajniku Vinku Grabnarju ml. ogled vsega čebelarkega orodja in priprav za kuhanje voska, ki si jih je podružnica letos nabavila in dala izločati pri domačih obrtnikih — čebelarjih Čebelarji iz Artič, Brežice, Bizeljskega, Čateža, Dobove, Krške vasi, Sromelji in Vidma, ki še niste ciani naše podružnice, pridite na naš občni zbor.

Razstava karikatür v Beogradu. V sredo popoldne je bila v umetniškem paviljonu v Beogradu otvorjena razstava karikatür. Otvoril jo je pisatelj Branislav Nušić, ki je množično publiko razložil razvoj umetniške karikature v tujem svetu in pri nas. Publiko je bil posebno všeč muzej očištanega ježca, ki kaže v karikatürah tudi naše politične osebnosti. Razstava bo odprta 8 dni.

Sadna razstava v Dubrovniku. Sadjarji iz dubrovniškega, kotorskega in barskega okraja so privedli v Dubrovnik razstavo južnega sadja in kultur. Razstavljenih je mnogo vrst južnega sadja v krasnih primerih. Za razstavo vlada veliko zanimanje in jo je že prvi dan obiskalo več sto ljudi. Ob zaključku razstave bodo izrebrane nagrade in razdeljena priznanja najuspešnejšim razstavljalcem.

Evropa — Južna Amerika v dveh dneh. Francoski konzulat v Ljubljani nam je poslal: S tem, da je francosko trgovsko zrakoplovstvo dalo v promet nove zrakoplove, je zvezana Evropa z Južno Ameriko po ključno zračni poti. Od 5. t. m. dalje se pošta iz Evrope v Južno Ameriko in obratno prenaša po zraku. Pot na progi Evropa — Brazilija traja dva dneva, na progi Evropa — Argentina — Uruguay tri dni in na progi Evropa — Čile štiri dni. Francoske prekooceanske zračne zveze so torej danes najhitreje in števili zanimave v Jugoslaviji, ki se že zdaj pri svojem dopisovanju z Južno Ameriko poslužujejo zračne pošte, lodo nad temi novimi usodnostmi, katere jim nudi francosko zrakoplovstvo, veselo iznenadeni.

XV. Slovanski večer

11. 1. 1936. NA TABORU.

Dva prirodna pojava sta v sredo sprožila zanimanje prebivalstva. Oblačno nebo je povečini Slovenije pokvarilo opazovanje vstopa lune v zemeljsko senco. Skoraj istočasno, ob nastopu mrka pa je lahen potres stresel površje zemlje, ki pa ni povzročil nikjer posebne škode. Nemirne zemeljske plasti so se ječe zdrmale po severno vzhodni štajerski in dalje gori mimo Gradca k Semmeringu. Primer bo gotovo doprinesel svoj del k studiju notranjosti zemlje, zato bi bilo prav, če bi prebivalstvo vselej točno obvestilo o načinu, nastopu, trajanju in jakosti potresa naš zavod za geodinamiko na ljubljanski univerzi.

Poostrena kontrola mleka v Zagrebu. V zadnjem času so kontrolni organi tržnega urada v Zagrebu ugotovili, da je med mlekom, ki se prodaja v mestu, vedno več vode. Kontrola je zaradi tega poostrena in določene so za ponarejevalce mleka najstrožje kazni. Po kakovosti je mleko na zagrebskih tržiščih tudi zaradi tega tako slabo, ker odpade komaj ena tretjina konzuma na večja mlekarstva podjetja, dočim vse ostalo prodajajo razni mali prekupčevalci in sami producenti iz okolice.

Beda v Bosanski krajini. Gospodarske razmere v Bosanski krajini so težje od dneva do dneva. Od nekdanj so že pasivni okrajji Grahovo, Glamoč, Ključ in Bosanski Petrovac in se je pomanjkanje hrane v vaseh teh okrajev kazalo že v jeseni, ker je suša na najnižjo mero znižala pridelek. Iz teh okrajev je hodilo mnogo sezonskih delavcev v razna mesta za zaslužkom, ki pa ga tudi zdaj ni več zaradi zastoja v lesni industriji in v drugih panogah podjetništva. V posameznih pasivnih okrajjih ustanovljeni pomožni odbori se sedaj združujejo, da bi za vso Krajino izvedli uspešnejšo pomožno akcijo. Brez pomoči države in banovine pa vsi napori ne bodo imeli primerne uspeha.

Tragedija begunca. V Petrogradu se je obesil 42letni ruski emigrant Petrov, ki je bil baje inženjer in višji oficir nekdanje ruske zarske vojske. Več let je v Petrogradu živel že brez posla. Nekdaj ga je vse mesto poznalo kot dobrega šahista. V zadnjih letih je kazal znamenja slabomnosti in izdal se je tudi za ruskega prestolonaslednika.

Zidje v Splitu protestirajo proti angleški politiki v Palestini. Zidje so imeli v Splitu zborovanje, na katerem so razpravljali o škodi, ki jo bo imel žigovski živelj v Palestini zaradi novih političnih in zakonodajnih ukrepov angleške vlade. Zborovalci so pozvali zvezo židovskih verskih občin v Beogradu, naj tudi ona skliče tako protestno zborovanje.

Zagonezna smrt milijonarja. V Petrogradu so našli mrtvega Gezo Ambrozija, industrijskega, ki je veljal za najboga-tejšega človeka v mestu in okolici. Truplo je imelo na glavi, vratu in prsih globoke rane od noža ali kakega drugega ostrega predmeta. Mogoče je, da si je Ambrozij te rane sam povzročil, ravno tako pa je tudi mogoče, da ga je kdo napadel in umoril. Ambrozij je bil velik čudak. Stanoval je v mali sobici, ki ni imela nobenega pohištva, razen preproste lesené postelje in ki ni bila nikdar prezračena. Žena ga je že pred leti zapustila, ker ni mogla prenašati njegovega čudaštva in skoposti. Star je bil blizu 55 let, a daleč na okrog je bil znan kot ženskar in pohotnež. Zaradi svoje strasti je imel že mnogo nepričak in spopadov z moškimi, katerim je zapeljal ali pa napadel žene in sorodnice. Znano je, da so mu nekateri grozili z maščevanjem in zato domnevajo, da je objubil neko maščevanje nekdo izvršil. Zapriji so nekoga mladenčca, ki mu je tudi večkrat grozil, ker mu je ugrabil nevesto. Osumljen mladenec odločno zavrča vsako krivdo.

ELITNI KINO MATICA
Telefon 21-24

JUTRI PREMIERA VELIKE SENZACIJE! Edinstveni film sezone

TARZAN NEUSTRAŠNI

Sodeluje: olimpijski plavač in skakač
BUSTER CRABBE

Film, katerega mora videti vsak! Film zabave, razigranosti in lepote.
Predprodaja od 11. do pol 13. ure. Rezervirajte vstopnice!

PREMIERNO KINO

Tihotapljenje kave iz Zadra. Na lokalnem parniku »Vodicec«, ki tvori zvezo med Biogradom in Šibenikom, so kontrolni organi zaplenili nad 100 kg kave, ki je bila skrita v kovčegih. Kava je vtihotapljena iz Zadra. Zaplenjeno kavo so oddali carinaričkim redarjem pa so zapri štiri sumljive osebe.

Mungo na otoku Braču. Na obali blizu Supetra na Braču so neki brodarji ulovili žival rumenkaste barve in koničastega zobca, katero so smatrali za neko vrsto kune ali pa vidre. Čudno žival so prinesli v Split, kjer je prof. Girometa ugotovil, da ne gre ne za kuno in tudi ne za vidro, marveč za munga, ki mu je domovina vzhodna Azija. Še pred vojno so to vrsto sesalcev naselili na otoku Mljetu, da bi pokončala strupene kače. Zivali so se tam razmnožile in kot zakleti sovražniki strupenih kač temeljito opravili svojo nalogo. Z Mljeta je bil mungo prenešen na Korčulo kako pa je sedaj prišel na Brač še niso mogli ugotoviti.

Obledela obteke barva v različnih barvah in plisirana tovarna JOS. REICH.

Iz Ljubljane

Proslava rojstnega dne Nj. Vel. kraljice Marije. Ljubljana je na prav dostojen način proslavila rojstni dan Nj. Vel. kraljice Marije. Z vseh hiš so palapole državne zastave, ob 10 popoldne pa je proš Nadrž v stolnici daroval slovesno pontifikalno mašo, kateri je sledil »Teuemic z molitvijo za kraljico. Na koru je sodeloval odedek godbe dravske divizije. Razen številno zbranega občinstva so slovesnosti prisostvovali tudi ban dr. Natlačen, namestnik divizionarja general Jovanović, general Popadič, župan dr. Adlešič s podžupanom dr. Ravnharjem, skoraj vsi tukajšnji konzuli ter predstavniki univerze in vseh državnih in samoupravnih uradov. Ob 9. je v pravoslavni kapeli v vojašnici Vojvode Mišiča prota Budimir daroval službo tožjo, ki so ji prisostvovali tudi vsi predstavniki oblasti.

Predsednik senata v Ljubljani. S sinočnim brzovlakom je došel v Ljubljano predsednik senata g. dr. Ljubomir Tomasič. Njegovo bivanje pri nas je privetne ga značaja.

XV. Slovanski večer JNAD Jadrana v soboto 11. t. m. na Taboru. Na koncertnem delu večera sodelujejo g. Jože Gošče, ga. Katja Delakova, goč. Jelka Igričeva in g. Uroš Prevorsek. Vabila so razposlana. Reklamacije se sprejemajo v društvenem lokalu v Tomanovi ulici št. 3, tel. 29-74. Prodaja vstopnic istojam. Občinstvo prosimo, da se zbere točno in polnoštevno do tretječet 21. ure zaradi slavnostnega sprejema zastopnika pokrovitelja Nj. Vel. kralja.

Pogreb Jožeta Bervarja. Včeraj popoldne so prijatelji in znanci spremili gledališkega vratarja Jožeta Bervarja na njegovem poslednjem romanju. Pred pokojnikovim domom v Gregorčičevi ulici so se zbrali mnogi, ki so bili od blizu in daleč priče njegovega tihega, skromnega in prav zato tako spoštovanega vrednega življenja. Dubovniki franciškanske župnije so na pragu opravili prve pogrebne molitve, pevci opernega zbora pa so zapeli v srce segajočo žalostinko. Za vozom s krsto se je nato razvil sprevod, ki je zgovorno izpričal, koliko je imel Jože Bervar prijateljev in spoštovateljev v vseh krogih naše družbe. Za svojci je med drugim stopalo številno odposlanstvo obeh gledaliških ansamblov, tehničnega osebja in drugih gledaliških nameščencev. — Pokojni Bervar, ki je bil v mlajših letih organist po raznih krajih Slovenije in je do konca dni živel za glasbo, je dosegel starost 66 let. Z njim je Ljubljana izgubila enega tistih dobrih ljubeznivih, ustržljivih ljudi, ki jih je rodila prejšnja doba in ki nastojajo dandanašnje zmerom bolj redki. Zato mu bo naša javnost, zlasti naše Narodno gledališče, ki mu je služil s tolikšno vdanostjo in ljubeznijo, za zmerom ohranila časten spomin. Težko prizadeti družini — ena izmed pokojnikovih hčerk je sorogica balneološkega mojstra Golovina — naše iskreno sočutje.

Predavatelj ZKD bodo predavali: pri Sokolu v Mostah brežič ob 20. v Sokolskem domu g. dr. Brežnik o francoski revoluciji z diapozitivi pri Sokolu v Šiški drevi ob 20. g. dr. Čermelj Lavo o temi: Polet v vesoljstvo (s slikami).

ELITNI KINO MATICA
T E L E F O N 2 1 — 2 4
S A M O S E D A N E S O B 4., 7 ¼ i n 9 ¼ Z V E Č E R

Razkošni film iz burnih dni FRANCIJE! Mojstrsko delo tempa, lepe in napete vsebine

KARDINAL RICHELIEU

najženalniji državnik vseh časov! — V odlični interpretaciji naslovne vloge, velik umetnik

GEORGE ARLISS

DOPOLNILO: NOVI »PARAMOUNTOV ZVOČNI TEDNIK«. »MIKI POTUJE V AFRIKO«

PREMIERNO KINO

Mešanji zbor Zagrebških madrigalistov, ki koncertira v Filharmonični dvorani v ponedeljek 13. t. m. ob 20 si je izbral za svoj prvi koncert nastop v Ljubljani spored, ki obsega dva dela. V I. delu nas seznanja zbor z znamenitimi klasičnimi zborovskega petja izvaja se del pasijona sv. Matevža, delo ekvivalenta Obrecht, Slavni Orlando Lassus je zastopan z enim zborom, poleg njega Victoria in Schütz ter Mozart s tremi zbori: Quare, primum regnum Dei, Ave Maria in Adoramus te. V II. delu pa so zastopani razni na v avtorji in sicer Adamič, Dobrovič, Dugan, Grgošević in Odak z raznimi resničnimi speli. Zbor, ki šteje 11 pevčev in pevcev, vodi njihov umetniški vodja skladatelj Mladen Pozajič. Zagrebških madrigalistov so izvrstna umetniška skupina, ki v polni meri zasluži vse naše zanimanje. Občajne koncertne cene od 30 Din navzgor. Sedelci v Matični knjizarni.

Jadranskič! Danes ob 14. se oglasite v lokalu.

ELITNI KINO MATICA
Telefon 21-24

JUTRI PREMIERA VELIKE SENZACIJE! Edinstveni film sezone

TARZAN NEUSTRAŠNI

Sodeluje: olimpijski plavač in skakač
BUSTER CRABBE

Film, katerega mora videti vsak! Film zabave, razigranosti in lepote.
Predprodaja od 11. do pol 13. ure. Rezervirajte vstopnice!

PREMIERNO KINO

Sokol Ljubljana — šiška. Dr. Lavo Čermelj bo predaval drevi ob 20. o temi: Polet v vesoljstvo. Po predavanju film »Grešna noč«. Vstopnina 3.— Din.

Bela kuga se glasi tema, o kateri bo razpravljaj v Društvu »Sočasje« v Ljubljani prihodnje sobote 11. t. m. v salonu »Pri levu« zdravnik-specialist, g. dr. Josip Prodan. To predavanje, ki bo prvo te vrste v »Sočasje« je za slehernega nele počeno, ampak tudi potrebno. Predavanje se bo nazorno predložilo navzočim s slikami. Prosimo Vas, ne zamudite te izredne prilike, ter pridite poslušati polnoštevno, kajti to predavanje je tudi kulturnega in gospodarskega značaja za naš narod. Vabljeni vsi in vsem prost vstop. Pridetveni odsek.

Dvoje matinejskih premier v kinu »Union« in kinu »Slogi.« Po izredno nizki enotni matinejski vstopnini Din 4.50 za osebo bo predvajal kino »Union« od danes naprej do vključno ponedeljka film »Iglue ali »Večni mlak«. »Iglue« je prvi originalni eskimski film, ter nam predčuje v zanimivih in zelo napetih prizorih težko borbo prebivalcev najsevernejše Aljasko za življenje in obstanek. Ves film, ki je zelo poučen in zato zlasti priporočljiv za mladino je izdelan v našem jeziku tako da je vsakomur razumljiv. Premiera se bo vršila v kinu »Union« danes, nadaljne predstave pa jutri ob 14.15 uri, v nedeljo ob 10.30 popoldne in poslednjič v ponedeljek ob 14.15 uri. — V kinu »Slogi« pa se bo predvajal v premieri eden zadnjih in najboljših filmov Ken Maynarda kralja cowbojev divjega zapada »Teško osumljena«. Vsi tisti, ki ljubijo in že dolgo niso videli senzacionalnih napetih filmov, bodo to pot prišli na svoj račun. Tudi ta film se predvaja prvič v Ljubljani in to istotako po izredno nizki vstopnini Din 4.50 na vseh prostorih. Predstave filma »Teško osumljena« se bodo vršile v kinu »Slogi« danes in jutri ob 14.15 uri, v nedeljo ob 10.30 popoldne in poslednjič v ponedeljek ob 14.15 uri. Prijatelji filma bodo tedaj imeli za mal denar lep užitek in nedvomno si bodo oba ta programa ogledali najširši sloji občinstva.

Doživljaja in izkušnje na vrhje je naslov alpinističnemu predavanju, katero bo imel alpinisti dr. Miha Potočnik pod okriljem »Skale« v torek 14. t. m. zvečer v dvorani Delavske zbornice. Kdo ne bi šel poslušat Gorenjca, ki v domačem jeziku pripoveduje o tem, kar je izkusil in doživel v naših gorah! Predavanje bo spremljalo kakih 100 diapozitivov, keramičnih posnetkov naših planin. Ne zamudite tega večera! Vsakemu planincu bo žal, če bo izostal. Vstopnice se dobe pri št. »Alpina« in Kolb & Predalič.

Se en pozdrav pomladi. Naši vremenarji so zadnjič napovedali prihod novega mrzlega vala, a komaj je »Jutro« to prerokbo zabeležilo, je Slapar iz St. Vidna na Šmarni gori našel veselo pluhatajčega citrončeka, ki je prišel v te čudne januarske dni, kakor da bi hotel pratikarje postaviti na laž.

Smučarski izleti v Avstrijo »Putnik« v Ljubljani priredi na podlagi turističnih konvencij z Avstrijo izlet v Heiligenblutt, v času od 1. do 8. februarja 1936. Če se za izlet prijavi najmanj 10 oseb. Odhod iz Ljubljane, glavni kolodvor 1. februarja ob 9.47 Cna izleta, t. j. železniška vožnja, prevoz tja in nazaj, prehrana in stanovanje, avstrijski vizum 1.220 Din za osebo. Tekom zimse sezone so predvideni izleti še v Innerkrems za 1.170 Din in na Turracherhöhe za 1.370 Din. Prijave sprejema Putnik do 25. t. m.

Kuratorji Mestne ženske realne gimnazije je bila izvoljena tudi gospa Dolene Josipina, sorogica banskega prosvetnega inšpektorja v Ljubljani ki je bila že dosedaj članica kuratorstva. Njeno ime je v poročilu pomotoma izostalo.

Prostovoljni davek za stanovanjske se in poslovne prostore po 1 Din na mesec je našel pri večini ljubljanskega prebivalstva ugoden odziv in je že prav lepo število hišnih gospodarjev prineslo na mestni socialno politični urad v Mestnem domu II. nadst. nabrane vrate. Vse one g. hišne lastnike, ki so davek pri svojih stankah pobrali in žele, da pride po nabrani denar pooblaščenim inkasantom, prosimo, da sporoče to svojo željo mestnemu socialno političnemu uradu z dopisnico ali telefonično, z natančno navedbo, kdaj in kam naj se pride kasirat. Ponovno izražamo nado, da ne bo nikogar, ki bi ne razumel sedanjih težkih časov in nam vrnil polo prazno. Vsem sedanjim plačnikom — darovalcem pa prav prisrčna hvala!

Jože Zdešar podlegel poškodbam. Včeraj smo poročali o nesreči cestarja Jožeta Zdešarja, ki ga je zasul plaz v Dvoru pri Polhovem gradu. Dasi so ga mestni reševalci takoj prepeljali v bolnišnico, kjer so mu zdravniki posvetili najskrbnejšo pozornost, je Zdešar včeraj zjutraj umrl.

Policija na drobno. Opravki policije kažejo v teh časih stiske in bede svojevrsten socialni značaj: kriminalna kronika beleži dan za dnem same primere majhnih tatvin, ki jih največkrat zagrešujejo brezposelni, aretacije kakšnih beručev, ki so bili svoji čas izgnani iz mesta, pa so se vkljub prepovedi vrnili in kdaj pa kdaj še aretacije kakšnih sumljivih žensk. Takšno podobo kaže tudi bera teh zadnjih dni. Tako so zaprli nekega mlajšega brezposelnega delavca iz novomeške okolice, pri katerem so našli dvojce posteljnih rjuh in

ARTIN

tri ženske srajce, ki jih je brez dvoma pobral o priliki kašnega nepovabljenega obiska. V Trnovem so aretirali brezposelnega pekoveškega pomočnika z Iga, ker je v neki hiši ukradel zimsko suktnjo. Na ulici so pobrali neko beračico z Vrhnike, ki je hodila okrog z dvoletnim otrokom in prosila za nabrane pare, pa se je v neki krčmi napila da je nazadnje omagala in obležala. Beračico so odpeljali v zapor, otroka pa izročili v Dečji dom, dokler se zadeva ne uredi. Podobne usode je bil neki berač z Gorenjskega. Prav tako bo moral pred sodišče mlad brezposelnik, pri katerem so našli nekaj fig. ogrske salame in sira, oblečen pa je bil v črno obleko in lep siv plašč, ki ju je gotovo imel iz tatvine. V sredo je policija izvršila obsežno racijo po mestu in lokalih in pri tej priliki je bilo aretiranih okrog 30 brezdomcev in prosjakov.

Z. K. D.
S A M O S E D A N E S
ob 1/2 3. uri popoldne
večefilm nad večefilmi

SEQUOIA

ELITNI KINO MATICA

Iz Celja
Na rojstni dan Nj. Vel. kraljice Marije so bili včeraj zjutraj v obiški, pravoslavni in evangejski cerkvi zahvalni obredi, ki so jim prisostvovali zastopniki civilnih in vojaških oblasti in uradov, mestne občine, šol, korporacij in društev in večje število občinstva. Vsa javna poslopja so izobčala državne zastave.

I. akademski reprezentančni ples pod pokroviteljstvom rektorja ljubljanske univerze v soboto 11. januarja. — Celjski dom. — Sonny-jazz.

Kdor še ni prejel vabila za I. akademski reprezentančni ples, naj ga dvigne v Unionu jutri v soboto ves dan.

Svetovno znani Praški kvartet (proj Zikov), ki ga sestavljajo gg. Višbald Svejda (I. violina), Herbert Berger (II. violina), Ladislav Černy (viola) in Ivan Večtomov (čelo), bo koncertiral po daljšem presedku v torek 21. t. m. ob 20. v gledališču v Celju. Poleg Mozartovega kvarteta v A-molu bo na sporedu tudi znameniti Dvojkorov klavirski kvintet, katerega klavirski part je v rokah celjske pianistke ge. Mirce Saincove. Za koncert vlada v Celju že zdaj veliko zanimanje. Vstopnice so v prodaji v knjizarni K. Gorjarkarja vdove.

Medvedovo dramo »Za pravdo in srce« uprizar Društvo jugoslovenskih srednješolcev »Sloga« na državni realni gimnaziji v Celju v petek 17. t. m. ob 20 v gledališču v režiji ge. Sadarjeva.

Zvočni kino Ideal
Danes zadnjikrat ob 4., 7. in 9 ¼ zv.
SALVE SMEHA!

HORUK!!

Voskovec in Verich, Helena Buscheva,
Zvonimir Rogoz
Smeh, veselje, zabava kot še nikoli!
LE NEKAJ DNI!
Hitite, da ne zamudite!

V visoki starosti je umrla na Ostrožnem preužitkarica Teresija Zuračeva. Stela je 88 let. Blag ji spomin.

168 novih potnih listov je lani izdalo predstojništvo mestne policije v Celju, vidralo pa je 719 potnih listov.

Kino Union, Danes ob 16.30 in 20.30 večefilm »Poročna noč« in zvočni tednik

Iz Maribora
Maribor je slovesno praznoval rojstni dan Nj. Vel. kraljice Marije, Z državni, samoupravnih in drugih javnih plesov so palapole državne zastave. V posameznih cerkvah so bila cerkvena opravila. Ob 9. je bila v stolnici pontifikalna služba božja, ki jo je ob številni asistenci opravil škof dr. Tomazič. Poleg občinstva, ki je stolnico čisto napolnilo, so bili navzoči tudi vsi predstavniki mariborskega javnega življenja z mestnim poveljnikom generalom M. Milenkovičem na čelu, pa tudi vse nacionalne, narodno-obrambene, kulturne in gospodarske organizacije so bile zastopane.

VELIKE KOLIČINE ODPADKOV
odstranijo iz telesa z milim in zanesljivim delovanjem

ARTIN-DRAŽEJE

dr. Wandera. Dobivajo se v vseh lekarnah v škatljicah po 12 dražeji Din 8.— in v vrečkah po 2 dražeji Din 1.50
Ogl. reg. pod S. br. 22115/33.

Uprava mariborske gasilske župe je bila na predčerašnjem ustanovnem občnem zboru izvoljena v naslednji sestavi: B. Pogačnik, starešina, Alfonz Kessler, podstarešina, F. Kramberger, tajnik, Josip Černy, blaginjak, Franc Ramšak, Josip Alt, Hinko Kessler in Anton Benedičič, odborniki. Nadzorni odbor: dr. Sekula, Hugo Marušig, Karol Grušovnik, Josip Blažič in dr. Janez Kovacec.

Lunašič so se postavili z ljudsko spevijo »Kovačev študent«, ki so jo predvajali v okviru krčevinskega Rdečega križa. Uvodoma so vrli Lunašič pod vodstvom zborovodje g. Laha odpeli Vojaričev »Colniček«, Sonevce »Zvonček« in Jovančev »Šopek«. Pri igri so se kot izborni pevci in igralci uveljavili Dask kot kovač, ga. Sgarčeva kot Meta, Babič kot pismonoša, Beranič kot dijak, Trnar kot Krok, Berič kot Željko in Dobersker kot Mucek. Na pianinu je odlično sodeloval g. Ciril Cvetko.

Kulturne in šahovske novice. V dneh od 12. do 19. t. m. bo v Mariboru bolgarski teden s številnimi prireditvami ter bolgarsko šahovski razstavo in gledališko predstavo, o čemer smo že poročali. — Nocoj je v gledališču opernobaletni večer. — Javna šahovska simulanka g. I. Lešnika bo 18. t. m. v Gambinovi dvorani pri simultanki bodo sodelovali mariborski in okoliški šahovski klubi. Kasneje bo sledila slepa simulanka šahovskih klubov SK Zvezničarja in UJNZB, Sodeluje g. I. Lešnik na 12 deskah.

Ločitve, zapuščine, kuratele... V preteklem letu je bilo pri tukajšnjem sreskem sodišču 23 primerov sporazumnih ločitve, 1646 zapuščinskih obravnav, 697 vrstnih primerov (pretežna večina nezakonski otroci), ter je bilo postavljenih 42 kuratel.

Pobreske novice. V teku januarja popravila tudi občina Pobrežje volinje menike, v katere ima vsak volilni upravičenec pogled. Spremembe za vpis in izbris je prijavit občinski pisarni med uradnimi urami od pol 15. do 18. ure, in sicer do vključno 28. t. m.

1.043.730 Din za nočine so prinesli Mariboru tujci v preteklem letu. Vseh nočnih je bilo 34.491. Če računamo še hrano, potem se ta tujsko-prometna vsota zviša na približno 3 milijone dinarjev. Vseh tujcev je bilo v Mariboru v preteklem letu 18.015. Med tuzemci jih je bilo največ iz dravske banovine, in sicer 12.631, med inozemci pa največ Avstrijcev (3.808) in Čehoslovakov (1741).

Maribor mesto biciklov. Znano je, da je Maribor mesto biciklov, zaradi česar ni mogoče misliti na tramvaj in se tudi avtobusni promet ne more prav razviti. Na področju mariborskega mesta je bilo zabeleženih v preteklem letu v samem mestu 4.149 koles, v obeh mariborskih srezih pa 9.313. Skupno 13.462. Avtomobilov imamo v Mariboru 294, motornih koles 83, fjakerskih vozov 94.

Iz policijske kronike. Neko Pavlino K. je policija zaprla, ker je izvalila od neke mariborske trgovke več metrov blega s predloženim falsificiranim potrditvom neke organizacije. Policija je zaplenila dobro ponarejen 20 dinarski kovancec, ki ga je nekdo izročil v neki tukajšnji trafik. Orožniki poizvedujejo za neznanim državnim storilci, ki so pri belem dnevu vložili pri postelniku Jakobu Trstenjaku v Zgornjih Verjanah pri Sv. Trojici v Slov. gor. in mu napravili škode preko 1000 dinarjev.

Elektrika v možganih

Elektrode, oklopni kabli in oscilograf - Bobenček s fotograf- skim registrirnim trakom - Krivulje izdajajo delovanje naših možganov

V človeških možganih vzbuja vsak občutek, vsak refleks, vsaka misel električna dogajanja. To je že dolgo znano. Najprvo so takšna dogajanja ugotovili pri osebah z ranami v glavi, in sicer na ta način, da so jim električne toke odvedli neposredno z možganske skorje. Pozneje so ugotovili, da se dajo ti možganski električni toki odvajati in registrirati tudi z lobanjskih kosti in kože na glavi. Seveda so potem dosti slabotnejši.

Na Dunaju je prof. E. F. Petrič (Petritsch), vodja laboratorijev za električno poročevalno tehniko na tehnični visoki šoli izvršil celo vrsto novih poskusov v to smer, in sicer s pomočjo aparature, ki jo je sam zgradil.

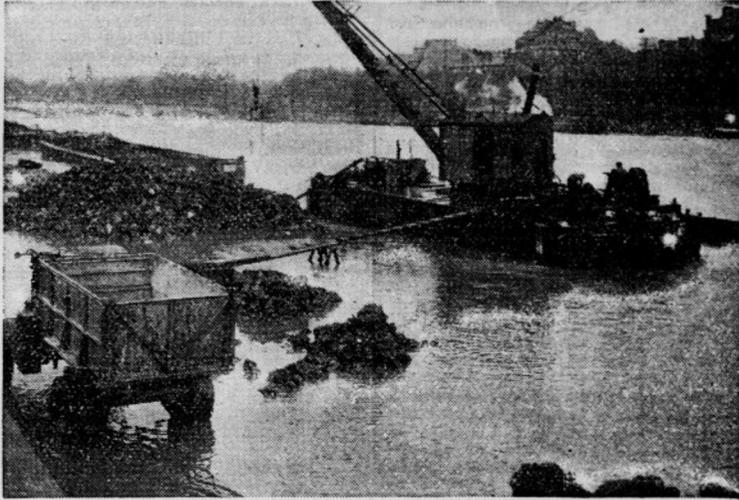
Poskusna oseba sedi v omari iz debele železne pločevine, da je zaščiten pred motnjami. Na glavo ji pritrjuje elektrode, od katerih vodijo oklopni kabli možgansko električno napetost do ojačevalca. Ta ojači slabotni tok za kakšnih 50.000.

krat in sedaj je tok dovolj močan, da lahko premika oscilografno napravo, na kateri je pritrjeno majhno zrcalce. Kakor se giblje oscilograf pod vplivom električnega toka, se giblje tudi zrcalce in odklanja svetlobni žarek, ki pada na vrteči se bobenček s fotografskim registrirnim trakom. Na traku se rišejo karakteristične valovite in presekane črte.

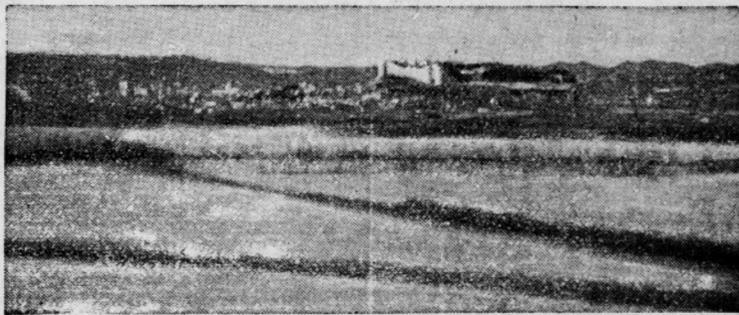
S temi pripravami so nabrali že celo vrsto registracij električnih pojavov v mož-

ganih, in sicer med duševnim in telesnim počivanjem poskusnih oseb, kakor tudi pri raznih miselnih nalogah (n. pr. računanju iz glave itd.). Krivulje so si med seboj zelo različne, razlike pa zavise od osebe, kakor od njenega dela. Počasi bodo skušali dobiti stalne, karakteristične krivulje za različna delovanja in različne misli, priprava bo postala tako beležnik skritih človekovih misli — če je to sploh mogoče.

Posledice deževja v Franciji

Se in a je v Parizu prestopila bregove

Preplavljena dolina Rhone pri Torasconu

Hauptmann bo le usmrčen Justifikacija je samo preložena na 17. januar

Svetovni listi so te dni zabeležili vest, da je justifikacija Bruna Riharda Hauptmanna odložena. Nekateri so to sporočilo tolmačili kot znamenje senzacionalne

ga preobrata v Hauptmannovi aferi, kar pa ni res. Hauptmann je bil mamlil Lorek obveščec, da je njegova justifikacija na električnem stolu preložena od 14. na 17. januarja. To sporočilo je sprejel oboje-nec popolnoma mirno. Da se bliža njegov konec v resnici priča tudi to, da so dovolili Hauptmannovi ženi obiskati moža vsak dan.

Usmrtitev Hauptmanna je dojučena to-re je za 17. januar ob 20. uri. Hauptmann se je v trenutku, ko so mu naznanili ju-justifikacijo, smehljaj in izjavil, da se nade-ja revizije obsodbe. Dejal je tudi, da ne bo sedel na električni stol. Mogoče je to izjavil zaradi tega, ker so mu namignili njegovi branitelji, da je pomilostitev možna še v zadnjem trenutku. Haupt-mann pa bi moral v tem primeru podati popolno izpoved svojega dejanja.

Draginja v Asmari

Posledica afriške vojne v italijanskem zaledju

Poročevalce International New Service poročajo iz Asmare:

Asmara, ki je bila pred začetkom afri-ške vojne eno najcenejših mest na svetu, se je sedaj pridružila najdražjim krajem pod soncem. Pred tremi leti so bile cene še smešno nizke. Piščanec si dobil na pr. za 2,50 Din, zdelj stane 50 Din, Bivanje v najboljšem hotelu je prej veljalo 40 Din dnevno, najboljšo meso je bilo po 50 par kg, sluzi domačinu je plačal Evropec po 5 Din na mesec. Zdaj se je vse to močno spremenilo. Služabniku je treba plačati 400 do 500 lir. Najemina v majhni hišici je bila prej mesečno 400 Din, zdaj zna-ša najmanj 750 lir. Hiš zdelj sploh ni mo- goče kupiti, ker jih nihče ne prodaja.

Greta Garbo boleha

Po vesteh iz Stockholma je Greta Garbo, ki živi od janskega junija v svoji vi- pri Nykoepingu, hudo zbolela. Več tednov jo je mučila trdovratna bolezen v vratu, ki se je začela z vnetjem. Nekaj dni je bilo sanje filmske zvezdnice tako opa- seno, da so ee zdravilski balji za njeno živ- lenje. Potem je nastopilo izboljšanje, ki pa še daleko ni tako napredovalo, da bi mogla umetnica odpotovati nazaj v ame- riški filmski raj.

Angleščina namesto italijanščine

Petit Parisienec poroča iz Londona, da je angleški guverner na Malti odredil, da se mora takoj nadomestiti italijanski uč- ni jezik na vseučilišču na Malti z angle- ščino. Ukrep se je začel izvajati na fa- kuliteti za medicino in kirurgijo.

Arietta Staviska z otrokoma

Državni tožilec v procesu proti sokrivcem Staviskega je te dni zahteval eksem- plarčno kazen za sotrudnike velikega sleparja. Arietta Staviska pa je priporočil za milo kazen pod pogojem, da se bo posvetila izključno vzgoji svojih otrok

Dr. Beneš na Hradčanih

Njegovo stanovanje obsega samo štiri sobe

Iz Prahe prihaja poročilo, da se je nov prezident ČSR dr. Edvard Beneš te dni preselil iz Czerninove palače, kjer je do- sedaj bival v prostorih zunanjega ministr- stva, na Hradčane. Za bivanje so novemu državnemu poglavarju pripravili stanova- nje v Terezijanskem krilu. Stanovanje dr. Beneša meji na prejšnje bivališče preziden- ta Masaryka. To stanovanje so pustili nedotaknjeno, kakor je bilo ob Masaryko- vem odhodu iz njega.

Novi prezident ČSR je v svoji skrom- nosti zasledil stanovanje samo štirih sob.

V njem je predvsem spalnica s kopalnico. Velika stanovanjska soba, salonski preat- dentove sobe Hane in še ena spalnica s pritliklino. Stanovanje jezi tik repre- zentančnih prostorov v Matijevem traktu na drugem dvorišču Hradčanov. Dr. Be- neš si je pridržal za delovni prostor sa- mo eno sobo, katero so mu v ta namen preuredili. Za to sobo so prinesli poh- štvo iz Czerninove palače. Lider je med dr. Beneš svoj sedež kot znaní ministar iz Czerninove palače so preselili na Hrad- čane tudi prezidentovo knjižnico.

Potres - možitveni posredovalec

Usoda 21 letne Nancy Popeove, ki je po nepričakova- nem naključju postala žena svojega bivšega svaka

21-letna Nancy Popeova, ki je bila že pri mnogih odličnih londonskih pridelit- vajah odlikovana za svojo lepoto, je ospi- tovala te dni v Teheran, da bi se tam poročila s 35-letnim angleškim konzulom Mestahom.

Pred 12 leti ee je Mestah kot poslani- ški tajnik poročil z Nancyjino sestro Ma- ry. Živel je z njo nazadnje v mestu Queti v Beludžistanu, kjer ju je jansko leto obi- skala Nancy. Bilo je baš v tistih dneh, ko se je zgodil strahoviti potres, ki je samo v tem mestu v nekoliko trenutkih uničil 40.000 človeških življenj. Nancy je tudi doživela to katastrofo in jo opisuje sle- deče:

»Strašno grmenje me je prebujilo iz spanja. Soba se je zibala kakor ledja v vi- harju. Vrglo me je s postelje. Videla sem se kako si je moj svak skozi razbitino sob- ne oprave krčil pot do mene, da bi me po- nesel na prosto. Nato sem izgubila zavest. Ker je moja nezavest trajala več ur, so mislili, da sem mrtva in so me postavili na pare v klubskem prostoru, ki so ga bi- li spremenili v mrtvašnico za žrtve potre- sa. Tudi truplo moje sestre je ležalo tam.

Kako živi Masaryk

Zdravje odstopivšega prezidenta ČSR T. G. Masaryka je prve tedne po odstopu naravnost povoljno. Zaslužni državnik se živo zanima za vse dnevne dogodke. Vsak dan mu morajo po več ur čitati iz knjig, in sicer uporabljajo za štivo dele prof. Nejedljiča in prof. Pekara.

Italijanski prestolonasled- nik v vojnem svetu

Z Mussolinijevim dekretom je bil italijan- ski prestolonaslednik kot divizijski general imenovan za člana vojnega sveta.

Zarobljena ga je rušča se stena. Srečajo so opazili na meni znake življenja in ta- ko se je zgodilo, da me niso pokopali šil- ve. Sedaj me je moj svak naprosil, naj pridem v Teheran in prevzamem mesto njegove mrtve žene, moje sestre, ki sem ji izredno podobna. Strašni dogodek v Quetti je naju združil in navzlic žalosti, ki jo čutim za svojo sestro, me vendar to- laži, da bom zavzela njeno mesto pri mo- žu, ki je postal zavoljo njene zgodnje smrti osamljen.

Kaznovana domišljavost

Francoski advokat Desbons, ki je zaradi arogantnega nastopa pred sodiš- čem proti sokrivcem marsejskega aten- tata v Aixu en Provence izgubil pravico izvrševati odvetniško prakso in je bil dokončno izbrisani iz seznama advokatov

A NEKDOTA

Bječkin je bil redkobeseden človek in je marjal počastitve. Ko ga je curiška uni- verza imenovala za častnega doktorja, je pač prišel na gostijo, sedel pa je za mizo mrk in mračen. Ko so mu slednjé namignili, da je čas, zahvaliti se za poča- stitev, ki jo je deležen, je slikar potrkal na čašo, vstal in rekel:

»Gospoda! Izvolili ste me imenovati za častnega doktorja. Hvala!«.

Nato je izpraznil čašo in sedel na stol.

VSAK DAN ENA

»Če ne boste nehali kruliti tukaj na uli- ci, vas odpeljem na stražnico!«

»Kaj tam tudi krulijo?«

Glasovodnik smetljiv

Letalske novote v Rusiji

V Moskvi so te dni preizkusili zadnje novosti sovjetske letalske stroke, guma- sto jadralno letalo, »planerolek« in avto- matski odpirac za padala.

Gumasto jadralno letalo se da v nekaj- ko minutah sestaviti iz sklopjence guma- ste vreče, ki se nato napihne z zrakom in pritrudi na trdo konstrukcijo trupa. Le- talo tehta potem samo 42 kg, meri v dolži- no 9 m in ima 9,5 m razpetine.

Planerolek je ogromen enokrovnik s ši- rokimi krili in motorjem 100 k.s. Tehta 3000 kg, razpetina mu je 28 m. Obtežitev na konjsko silo je rekordna, amreč 24,5 kg. S to obtežbo se letalo dvigne od tal. Ves tovor gre v debela krila, namesto bla- ga sprejme letalo lahko 16 potnikov.

Avtomatski odpirac za letala je pre- prost aparat, ki odpre padalo sam od se- be po 5 do 25 sekundah, kakor letalec ho- če. Posebno važen je za začetnike, ki prvič skakajo s padalom.

Vse tri novote so se v polzkuših izbor- no obnesle.

Carmen iz Toulouse

17letna Marija Lopezova, izredno lepa de- lavka tovarne smotk v Toulouse, ki so jo splošno imenovali »Carmen iz Toulouse«, je pred kakšnim tednom izginila. V spre- stvu svojega zaročenca je obiskala neko plesno prireditve in se potem ni vrnila več domov.

Njena mati je pozvala policijo na pomoč in ta je kmalu ugotovila, da je zaročenec, neki 28letni zidar Pierre Cemmes, dekle prodal za 20 angleških funtov šterlingov lastniku neke javne hiše v Buenos Aires. Cemmes je bil tako brezsrčen, da je lepo Marijo pripravil celo do tega, da je sama odpotovala v Barcelono, kjer naj bi jo spre- jeli pomagači »kupaec«. Seveda ni vedela, kakšna usoda jo čaka Francoske in špan- ske obalsti so ukrenile vse potrebno, da li dekleta rešile zle usode.

Drugi zakon „besne žabe“

Filmska igralka Claudette Colbertova je francoskega rodu - Poročno darilo v obliki barvila za lase

Ameriška filmska zvezda Claudette Col- bertova, ki velja za najbolje oblečeno žen- sko v Hollywoodu, se je omožila s svojim zdravnikom dr. Pressmannom. Oba sta vi- la že prej poročena.

Colbertova, ki šteje danes 28 let, se je imenovala ob svojem krstu Claudette Cau- choinova. Je torej Francozinja. A že v otro- ških letih se je s svojimi starši preselila v Ameriko. Zdaj živi že osem let v Holly- woodu in se je prvič poročila z Normanom Fosterjem. Ta zakon je bil dokaj nesrečen — vsaj za Fosterja. Pred pol leta se je mo- ral ločiti, ker je lepa ženica, ki jo tovari- ši in tovarišice imenujejo samo »besnečo žabo«, v svoji erboritosti, ki jo sicer sama priznava, možu tako grenila življenje, da je začel zahajati rajši v družbo svojih prijate- ljev in popivati. Celo v Hollywoodu, kjer so marsičesa vajeni, so scene med obema za- koncema zbujele splošno pozornost.

Nekaj časa po ločitvi je Claudette zbolela in zdravnik dr. Pressmann, specialist za bo-

lezni v vratu, ji je z uspehom operiral ščit- ne žleze.

Takrat sta se zagledala drug v drugega Dr. Pressmann se je čez nekaj časa dal lo- čiti od svoje žene, kar ga je veljalo kopo de- narja, in te dni sta se s Claudette srečala v mestecu Yumi v Arizoni, kjer se vršijo tak- šne »romantične« poroke, in sta se pač poro- čila.

Medene tedne bosta prebila delno na Claudettini jahti, delno v gorah, kjer ima divja svojo posebno gorsko kočjo. Ker je an- gažirana samo za štiri filme na leto, za kar dobiva lep kup milijonov, bo imela veliko časa, da se podrobneje seznanj s svojim no- vim možem. V Ameriki le zbudilo veliko pozornosti »poročno darilo«, ki ga je po- slal Norman Foster svojemu nasledniku. Po- slal mu je namreč neko barvilo za lase s prijaznim pisemcem: »Danes imate šele 34 let in imate lepe lase. Ne bo pa trajalo dol- go, ko boste osiveli, saj ste se poročili z mi- čno Claudette. Priloženi prepraat Vam bo tedaj prav dobro rabile.

Pogled na jezero Ašangi

Med Makalo in Deslejem leži v Abesiniji jezero Ašangi. Naselbine v njegovi bližini so bile zadnji čas ponovne cilj italijanskih bombnih napadov.

Kulturni pregled

Vladimir Bartol in njegov „Al Araf“

V knjigi »Al Araf«, ki jo je poslal na novoletni trg založba »Modra ptica«, je mladi pripovednik dr. Vladimir Bartol zbral svoja književna membra desetletja v več noveličnih ciklov in z njimi prvič oveselil svojo literarno fiziognomijo. Obsežna zbirka na 328 straneh je že sama po sebi uvaževanja vreden opus. O pisatelju vemo, da se je prišel pred leti oglašati v nekaterih slovenskih revijah, v mesečniku »Modra ptica« pa je zavzel med beltristi središčno mesto. Z Bartolovo prvo prozo, napisano v preprostem in ponekod kar v mrzlem slogu, je imela v se-

bi neko tuzjavajočo potezo in napadalen učinek: nje težiče je bilo v intelektu, ne v emocijah. O pisatelju je bilo znano, da se bori s psihologijo, razglablja nenavadne pojave, ruje v podzavestnih teminah, psihonajtišnih razloga sanje in erotične doživljaje, piše filozofske članke. Prva njegova knjiga je drama »Lopov« (založba »Modra ptica«). Ta dramatični izraz mlade upornosti se je na odrju spremenil v komedijo naše majhnosti. Ni dosegel večjega uspeha, pokazal pa je tudi širšemu občinstvu pisateljevo originalno gledanje naših razmer, ki pa je žal slonele na prešibki dramatsko-tehnični zgradbi, da bi bilo doseglo zaželen učinek.

»Al Araf« je v vsakem pogledu nenavaden pojav v našem slojstvu. Sam naslov je poseben iz korana, iz sure, ki govori o meji med življenjskimi in zavrženimi na Al Arafu. Vmes med njimi so možje, ki ne morejo ne med te ne med one. To naj bi bila podoba mlade generacije, ki med dvema skrajnostima dobe išče svoje nezavisno, svobodno mesto.

Zbirka »Al Araf« je razdeljena v pet ciklov. Prvi se imenuje »Človek proti usodi«: v glavnem ga tvorijo pisateljeva srečanja in doživljaji v Parizu. Skozi psihološko razglabljanje like emigranta Sergeja Mihajloviča, bohema Roberta Nigreja, modernega don Juana Kalinina razkrija, razobčana in do bolečnih korenin poiznana osebnost sodobnega človeka. Drugi ciklus »Demon in eros« razglablja skozi temne like oseb, kakor sta dr. Janez Boštjančič in doktor Forcetin. Ljubzensko problematiko našega časa, zlasti »Iz-poved doktorja Forcetina«, je nemara najmočnejše, kar je bilo pri nas zapisano o problematiki erosa. Osrednji ciklus Bartolove knjige so »Zgodbe okrog doktorja Juga in doktorja Krossowitza«. Osebnost mladega filozofa dr. Juga, njegovo hlastno iskanje resnice in ognjivita volja do akcije, ki ga je vodila k druzim vzponom na naše alpske vrhove, je v Bartolovih zgodbah poprijela neko novo, duhovno realnost. Tuji zgodbe okrog doktorja Krossowitza so psihološko dragoceni dosežek k problematiki mlade generacije in njenega svetovnega in življenjskega nazora. Ta njihova dokumentarnost jim da je posebno mesto v slovenski izpovedni prozi, ki je sicer dokaj skromna leha naše pripovedne literature in ki dobiva prav v Vl. Bartolu izrazitega oblikovalca: on ji je tudi našel ustrežajočo formo. Nadaljnji ciklus »Liričen intermezzo« združuje šest krašjih ertic; so nekatere Bartolove »spodobe iz sanj«. Zbirko zaključuje ciklus šestih proz z naslovom »Usoda proti človeku«. Tu se posebno odključuje po invencioznosti in nekakom, skoraj že grotesknem prikazovanju osebne tragike povesti »Kantata o zagonebnem volzu«, »Neznani čintitelj«, »Zadnje gibaše«.

Tale zgolj informativni prerez Bartolove knjige bi bilo treba razširiti v razčlenjeno posameznih najzanimivejših eplov, toda dnevniško poročilo ne more v take podrobnosti. Skušajmo le na kratko označiti Bartolovo pripovedno knjigo:

Z oblikovne strani je »Al Araf« zbirka, ki oddaleč spominja na Menoegerjevo intelektualno analitično prozo »Abaddon«, v ostalem pa se nam včasih zazdi, da bi mogel pisati podobno prozo E. A. Poe, če bi bil danes med nami: proza, ki so ji podlavi vsakdanjega življenja snov za razglabljanje tajnostnega ozadja in podtalnih korenin. Namesto Poeovega mističnega ozračja je razprostrta okoli Bartolovih pripovednih motivov mnogo ostrjša, določenejša in jasnejša svetloba sodobne psihologije. Ta intelektualnost, skoraj že znanstvenost dobrega dela Bartolove proze pa se bistveno razločuje od nekdanje znanstvenosti naturalističnih pisateljev, ki so gradili povesti na naravoslovnih težah. Bartol jih gradi na psihološki, torej na vedi, ki je mnogo duhovnejša in bolj kakor zolajevsko površno pojmovana biologija osvetljuje brezna človeških osebnosti. Bartolu bi lahko rekli z vidika Ortega y Gasseta, da se s svojo prozo bori zoper dehumanizacijo in razoslabljenje literarnih likov. Njegovev stitju daje karakteristično barvo pojmoven jezik. Ponekod prehaja iz pripovedne in esejističnega sloga, v stil duhovito spisanih filozofskih in zlasti še psiholoških traktatov, kar je zopet Poeovska poteza. To združevanje dveh svetov, znanosti in umetnosti, je posebno opazno v nekaterih povestih, ki se razporejo v dolge dialeoge ali prav za prav monologe, v katerih je pisatelj navidezno samo sprejemalec tujih besed, vendar bi se nam marsikje zadelo, da so ti dolgi monologi samo projekcija pisateljeve notranjosti na izmišljen vnanji lik in da so takile doktorji Forcetin ali zgolj avtorjev alter ego, druga poluta njegove razklane osebnosti.

Pri Bartolu ne najdemo izličenih trat, kjer bi se malce odpodli; vedomer te, kakor v Dantejevem »Paklu«, poče neke demonične sile skozi čudovite regije človeških duš, skozi njihove višje in nižje plasti, potzavestnega dna slutenj in sanj z goče ozračje gonov in strasti, in od tam v višine intelektualnih senzacij, pod bikaenje vrelih misli in osebnih spoznanj. So strani, kjer se ti zdi, da jih je spisal Mejtstofel samo zato, da postavi Faustu zaostavico za bedake. Kakor sok izmei obrtočev v grozjni estakljanci, se cedi iz Bartolove proze mamljivi sok ironije, ki je zorela v soljunc intelektualnih spoznanj in se z žvepjom branila gnolbe čustvenih razočaranj — Lirična Cankarjeva proza je tu dobila nasprotni tečaj.

Z vsebinske strani je Bartolov »Al Araf« ena najpodnetnejših naših knjig: knjiga, ki gre tako rekoč na divje in ki se s svojimi mislimi dražljivo vsiljuje. Čitanje Bartola je zabavno samo v tistem najvišjem smislu, ko se duh bori z duhom, pri čemer večno potiče kaj intelektualne krvavice. Z »Al Arafom« je dr. Bartol prenehaj biti to, kar so mu nekateri očitali po krivici: literarni outsider. Vrstil se je med izrazito sodobne slovenske prozaitse. S simbolom svojega »Al Araf« je nakazal pot v smeri, ki so jo hodili Poe, Dostojevskij, Nietzsche, veliki zagnikovalci in obemog voditelji, ki niso hoteli stati ne med zavrženimi ne med izvoljenimi. Njhom svet je človek s svojimi večnimi protislovji in neutišljivim hrepenenjem.

Iz zagrebškega pisma

Zagreb, januarja.

Znani zagrebški igralec, režiser in dramatik Tilo Strozzi je sklenil, da napiše pod svojim starim psevdonimom De Tis operetni libreto. Vzpodbudo zato mu je dala mala Lea Deutsch, o kateri je bila na tem mestu že ponovno beseda. Mala Lea je pravi čudežen otrok, zato tudi ni čudna, če se Strozzijevo delo imenuje »Čudo od deteta«. Ideja je hvalječna: Majhna deklica gre v svet, da zasluži denar za siromašne starše. Prišedši v Bečo vemo, izve, da v varietetu nastopa čudežen otrok To »čudo« naj bi bilo staro samo devet let, v resnici pa je devetnajst. Mala Lea odkrije to prevaro in nastopi sama kot čudežni otrok. S svojo kreacijo v pravem smislu besede navduši poslušalce. In mala Lea je res izjemen talent za tako vlogo: treba jo je videti, da dobimo prave pojme o tem. Glasbo za opereto je spisal Josip Dečić, instrumentiral pa Zvonimir Brodič. Zagrebška glasbena kritika je soglasno odločila delo in glasbo.

Pavla Golje Jurčeka so uprizarili v Zagrebu pod naslovom »Čudnovati življenjski maloga Gjurice«. To nad vse prikupno delo s svojim dobro zasnovanim delanjem, sijajnimi tipi in pesniško koncipirano inkarnacijo vetra, snežnega meteža

in snega ima vse pogoje, da zainteresira mladino, tem bolj, kar ima tudi vse gledališke kvalifikacije. S takimi igrami bi lahko gledališče tesneje privezalo našo mladino! Kako pravilno so otroci reagirali na dogodke na odrju, kako so znali s pliskanjem in besedami izraziti svoje priznanje in kako so zastavili z junaki na odrju. Kaj čuda torej, da so mladi poslusalci ob prizoru, ko se emi izmed oseb začeli, da sanja to, kar se je dogodilo za njo, vzkičali: »Niste sanjali, in podobno. Samo premalo reklame je bilo za to delo in dvakrat, so ga dajali v Malem gledališču ob istem času, ko so v Velikem gledališču igrali »Čudo od deteta«. Tako se je mlado občinstvo preveč razočalo. Ne dvomimo, da si bo to dražestno in prikupno delce še priborilo srce zagrebške mladine.

Na simfoničnem koncertu Zagrebške filharmonije sta nastopila dva nemška umetnika: Gerhard Hüsch (bas — bariton) in Hans Müller (pianist). Izvajala sta pesmi Schuberta in Schumanna, a ob spremljevanju orkestra skladbe finskega skladatelja Kilpinena. Orkester je pod vodstvom Oskara Jozefoviča izvajal Mozarta in Liszta. Koncert pa ni vzbudil mnogo zanimanja.

Izredno zanimiv večer smo doživeli ob priatku 11. koncerta Hrv. glasbene za-vođa, ko nas je dr. Dragan Plamenac seznanil s hrvatsko glasbo preteklosti. Prvič smo slišali posvetne in cerkvene skladbe naših mojstrov 16. in 17. stoletja. Dr. Plamenac nam je predstavil Vinka Jelića, Anđko Petričja-Petrisa, Julija Schjajvetta, Cecchija in Ivana Lukavića ter nam odkril v njihovih delih veliko umetnostno vrednost in lepoto. Pred koncertom, na katerem so sodelovali poleg dr. Plamenca številni solisti, je bilo kratko informativno predavanje. Vsekar je bil izredno lep večer.

Zlga Hirschler.

Zapiski

Prva knjiga zbirke »Monumenta artis slovenicae«. S pravkar izišli 13. snopičem je zaključena prva knjiga največje monografije o slovenski likovni umetnosti »Mvimentum artis slovenicae«, ki jo izdaja Akademski zoižba v Ljubljani v redakciji dr. Steleta. Prva knjiga je zaočsegla v glavnem srednjoveško stensko slikarstvo, le 13. zvezek je ves posvečen miniaturnemu slikarstvu srednjoveških rokopisov. Med iluminirane rokopise sodijo stiški rokopisi iz druge polovice 12. ali prvih let 13. stoletja, dalje dva rokopisa iz Bistric, ki potekata iz 14. stoletja in rokopisi iz Kranja iz 15. stoletja ter dva rokopisa iz ljubljanskih frančiškanskega samostana katerih domača provenienca pa ni čisto gotova. O paleografskem in iluminatornem značaju teh rokopisov razpravlja dr. Stele v uvodni študiji, ki se dotika tudi drugih problemov srednjoveškega miniaturnega slikarstva na slovenskih tleh. 18 delno celostranskih reprodukcij kaže značaj in tehniko navedenih rokopisov in lepo zaključuje obsežni pregled našega srednjoveškega slikarstva. Zvezek vsebuje poleg naslovne strani in uvodne študije v izvirniku in francoskem prevodu štiri stranjske opazke in kazale »prve knjige«. — Z nadaljnjim snopičem se bo začela nova knjiga, ki je posvečena slikarstvu baroka in romantike. Tu bo med drugim obravnavan in reproduciran celjski strop, dalje v Sloveniji se nahajajoča dela Gianfrancesca da Rimini, Tintoretta Pa'm, Giovine, Kremser-Schmitta Quaglije, zatem baročni oltni slikarji, iluzionistični slikarstvo, baročni portret in Genre, meščanski portret in romantična krajina. Program, ki nedvomno vzbujaa zanimanje.

»Trgovsko-gospodarski leksikon«, ki ga izdaja umetniška pronaenda (ing. H. Uhlir), je z 1920. zvezkom zaključil prvi del, ki obsega črke A — K. V dvojnem zvezku so med drugimi daljši gesli: neolionalna konkurenca, konkurz, konosment, konsignacijski posli, konzerviranje živil, koreturna izračunavanje korena, korespondenčna tehnika, kredit, gospodarska kriza, kurzi i, dr. Ze to pričuje, koliko stvarnega znanja lahko nudi zlasti gospodarstveniku ta priročna gospodarska enciklopedija, katere prvi del šteje 634 strani.

»Ženski svet« je dobil z novim letom novo uredništvo (ga. Marja Boršnikova in Olga Grahorjeva). Na uvodnem mestu prve številke prinaša članek Angele Vodotove »Žena in knjiga«. Daljšo povest »Mejniki« je prisnelava za novi letnik Prenerjeva. O položaju poklicno izobražene žene v sodobni družbi, piše Dora Vodnik-Pezamova, poezijo eta prispevala Vida Tauferjeva in Katarina Šnurova, krajsjo prozo pa Spurova. V rubriki književnost in umetnost so med drugim beležke o Barbusseu, o Štefki Dragutinović, o Čuhlovičevem spisu »Žena u našem krivičnem pravu« in dr. Priloga Naš dom prinaša več dobrih prispevkov za širše žensko občinstvo.

S P O R T

Kdo je najboljši smučar?

Norvežani so sestavili vrstni red najboljših smučarjev v vseh disciplinah — Vrstni red je precej sporen, pa tudi komaj objektivn.

V nekaterih sportnih panogah (najbolj v tenisu) je splošno uvelodeno, da se vsako leto za vsako državo, za vsako celino in središnje tudi za ves svet sestavi seznam najboljših desetih v določni panogi. V zimskem sportu, ki je bil — razen na severu Evrope — do zdajnega le domena neznanega dela aktivnih sportnikov med narodni, se dozdaj seveda nihče ni bavil s takimi vprašanji. Prvi so se te naloge lotili Norvežani, ki so jim pad zimske sporti daleko bližji od vseh ostalih. Ker so zimske sporti tamkaj narodna last, ni čudno, če se vse zanima ne samo za uspehe zimskih sportnikov doma, temveč prav tako tudi drugod po Evropi. Tako je razumljivo, da Norvežani prav dobro poznajo ime vsakega tekmovalca, ki se kjerkoli uveljavi v zimskih sportih. V teh okoliščinah je precej zanimivo pogledati, kako so oni vrstnji onih nekaj zastopnikov Srednje Evrope, ki so s svojimi dosežki in uspehi sem in tja pretrgali sklenjeno vrsto vseh najboljših mest na vseh važnejših prireditvah in v vseh važnejših disciplinah. Torej takole menjajo oni:

18 km: O. Hagen (N), Nurmela (F), Karppinen (F), Iversen (N), Rustadstuev (N), Hoffsbakken (N), Demetz (I).

Kombinacija: Hagen (N), Hoffsbakken (N), Oesterkiöft (N), Rön (N), Valonen (F), Koterud (N), Skogmo (N), Brodahl (N), Albinussen (N), Bogner (N).

50 km: Englund (S), Harten (N), Brodahl (N), Niemi (F), Karppinen (F), Vestad (N), Gjesjöen (N), Wikström (S).

Skoki: R. Andersen (N), Birger Ruud (N), Beck (N), Erikson (S), Christensen

(N), Maruszarz (P), A. Andersen (N), T. Gunderson (N), Valonen (F).

Smuk: Steuri (Sv), Birger Ruud (N), Ailias (Fr), Graf (Sv), Sigm. Ruud (N), Vignoles (Fr), Zingerle (A).

Sialom: Seelos (A), Zogg (Sv), Vignoles (Fr), Sörensen (N), Steuri (Sv) in še dva Švicarja.

Alpska kombinacija: Seelos (A), Alois (Fr), Birger Ruud (N). (Crke pomenijo: N — Norveška, F — Finska, I — Italija, Nem — Nemčija, S — Švedska, P — Poljska, Sv — Švica, Fr — Francija, A — Avstrija).

O tem vrstnem redu bi se dalo reči še marsikaj; predvsem naj ugotovimo, da je sestavljatelj takšnih vrstnih redov zelo težko, še bolj pa nehalčno. Avtor pa ne more preko tega, da pozna svoje ljudi, najbolj in jim temu primerno priroja tudi boljša mesta. Med gornjimi imeni je ta nelogična hiba najbolj vidna v alpskih disciplinah, kjer so zastopniki severa brez dvoma prešli previško mesta, Avstrijci in Nemci pa so s številnimi speljati v smuku in sialomu zastopani premalo. Močda je tudi Maruszarz na šestem mestu malo predaleč od vrha, toda kdo pa naj debatira? Dejstvo je, da velja v tem primeru rek: »quot capis, tot sententiae« prav dobesedno in samo hoteli je zabeležiti kako mislijo z vrstnim redom najboljših zimskih sportnikov — Norvežani.

Ze popolnoma drugače bi to storili švedski in Finci, mi Srednjeevropejci pa za zlad ne moremo več kot reklamirati to ali ono mesto v množici še vedno nedoseženih severnjakov.

Olimpijski drobiž

Japonska odprava za zimsko olimpiado je že zapustila domovino. Hitrostni drsalci so bili dozdaj na treninju v Mukdenu, toda prav tako strogo v trenerjevih rokah so bili tudi ostali drsalci in hokeisti. Vseh skupaj pride v Garmisch 20. Slednji bodo pred startom na olimpiadi absolvirali še celo vrsto gostovanj v Pragi, Budimpešti in na Dunaju. Umetni drsalci bodo startali na evropskem prvenstvu v Berlinu, njihova najboljša predstavnica in že večkratna prvaica, 12 letna Etsuko Inada iz Osake, pa to olimpiadi šla še na tekme za evropsko žensko prvenstvo v umetnem drsanju.

Nemci čistijo iz sportnega jezika vse tujke pa še ostale neprimerne izraze. Tako poznajo v sportu samo moške in ženske, ne pa gospodov in dam. (Čas bi bil, da bi tudi pri nas dosledno opustili to nesportno oznako.) Namesto slaloma bodo odselej uporabljali besedo »Torlauf« (tek skozi vrata), kar pa tudi ne odgovarja popolnoma točno.

Službene objave LNP

12. seja s. o. dne 9. januarja 1936.

Odobri se do nadaljnjega dopust za Cimpermanu, ki je službeno premešten v Beograd. — Ss Koplču se prizna dopust za odslužbeno kadverskega roka.

V seznam ss pri s. o. LNP se vnesla ss Deržaj Stanko in Pfundner Viljem. Obenem se pozivata, da predložita po tri slike in da plačala po 10 Din za savezni izkaznici. Suspendirata se ss Deržaj in Pfundner v zvezi s predajo arhiva bivše sekcije zbornogometnih sodnikov v Ljubljani in se obenem pozivata na zasiljanje na prihodno sejo s. o.

Pozivajo se vsi se in pr. ss v Ljubljani, da se za primer legega vremena javijo v nedeljo 12. tm. ob 10.30 na igrišču Hermesa in svrho praktičnih vaj na terenu. Seboj morajo prinesli opremo.

Pozivajo se ss Vidic, Betetto, Kušar, da v roku osmih dni nakažejo podsavezni tlačjagini globe po 20 Din.

Tekmovanje za Z.P. Za nedeljo 12. t.m. so določene naslednje tekme na igrišču Hermesa: ob 13.15 Hermes: Moste, ob 14.30 Grafika: Svoboda.

Smučarski klub Ljubljana sklicuje za 10. t.m. ob 13.30 važen sestanek za vse člane upravnega in tehničnega odbora ter članiče damskega odeska in klubiški solti v Zvezdi II. nadstropje desno. Pričakujemo zanesljivo udeležbo vseh.

L.Z.S.P. (Službene). Seja upravnega odbora danes ob 20. v damski sobi kavarne Emone. Pol ure prej se vrši istotam seja mladinskega odeska. Prosimo polnoštevilno in točno.

J.Z.S.S. nahiralaj dan. Danes ob 18. sestanek vseh sodelavcev za olimpijski dan v savezni pisarni, Tyrševa cesta 1-IV. Vab-

ljeni vsi, ki se še niso prijavili in ki hočejo pomagati pri razpečevanju olimpijskih znakov in blokov v korist naše smučarske olimpijske vrste.

SK Slovan. Redna odbora seja danes ob 20. v gostilni Krušič. Zaradi važnosti dnevnega reda, ker se nahajamo pred obnim zborom, se naprošajo odborniki, da se seja sigurno udeležo.

S.K. Reka. Drevi ob 20. se vrši redni letni občni zbor kluba v gostilni »Konzum« na Glincah. Članstvo in prijatelji kluba se naprošajo, da se za polnoštevilno udeležijo.

SK »Slovan«. Drevi ob 20. seja glavnega odbora v gostilni Krušič. Ker je seja zelo važna, prosimo, da se je celokupni odbor sigurno udeležo.

SK Jadran. Redni občni zbor se vrši 26. januarja ob 9.30 v gostilni Kavčič. Eventuelni samostojni predlogi naj se oddajo osem dni pred obnim zborom g. predsednika.

SK Slavija. Danes ob 20. članski sestanek v klubskem lokalu. Točno in polnoštevilno. Važno radi obnega zborna. Feldstein in Keržan sigurno.

STP Moste. Na osnovi § 10 klubovih pravil odbor STP Moste sklicuje za 24. t. m. ob 20. v gostilni G. Zajca II. redni občni zbor. Samostojni predlogi se morajo dojaviti najmanj 8 dni pred obnim zborom tajniku. Glasovalno pravico bodo imeli samo člani, ki bodo imeli do 24. tm. poravnano članarino za preteklo leto. Nogometna sekcija ima sestanek drevi ob 20. na katelega naj člani prineso vso opremo, kar imajo doma. Sestanek bo važen zaradi zimskega tekmovalca, ki prične 12. t.m.

Bistrica—Boh. jezero po stanju večraj: 2 C. zelo oblačno, mirno, snega v dolini ni. Pokljuka 8. januarja: —2 C. sneži, mirno, na 30 cm podlagi 10 cm južnega snega. Smuka prav dobra. Skakalnica uporabna. Gorjuše 8. januarja: sneži, severni lahek veter, na 10 cm podlagi 10 cm južnega snega. Smuka dobra. Skakalnica uporabna. Rače—Planica po stanju večraj: —1 C. barometer se dviga, pooblašilo se je, mirno, 15 cm srenja. Krauska gora po stanju večraj: —1 C. barometer se dviga, pooblašilo se je, mirno, 15 cm srenja. Vršič, Krnica in Tamar po stanju večraj: 50 cm srenja. Mojstrana 8. januarja: južno vreme, megle se dvigajo, dežuje. Krma in Mužaklja: 30 cm snega, smuka dobra. Koča v Spodnji Krmi v soboto in nedeljo odprta. Koča v Zgornji Krmi: 30 cm pršica. Smuka prav dobra. Koča zaprta, ključ se dobi pri vodniku Lope Rekarju v Radovni. Zelenica 8. januarja: —3 C. oblačno, sneži, severni veter, na 60 cm podlagi 25 cm suhega snega. Smuka prav dobra. Koča 8. januarja: —2 C. novega snega 15 cm, sneži dalje, smuka dobra. Velika planina 7. januarja: oblačno, megle, severovzhodni veter, po malem sneži. Pohorje, Senjorjev dom po stanju večraj: —1 C. zelo oblačno, mirno, 30 cm srenja, grebni brez snega, izleti nemogoči. Peca po stanju večraj: —1 C. zelo oblačno, mirno, 60 cm sreža. Smuka dobra.

Naše obzorje

Vedno manjši je svet, ki se odkriva človeštvu

V davno minulih dneh je bilo človeštvo navezano le na nekatere pokrajine naše Zemlje, zibel kasnejšega kulturnega in civilizacijskega napredka. Popotnik, ki se je le redkokdaj po kopnem ali morju oddal. ljil od rodnega kraja, se je vselej vračal s prečudnimi vestmi. Bujna domišljija ljudi je vzbujala čudovite zaključke o skrivnostih prostranega, neznanega sveta.

Tako je n. pr. živel v dobrih starih časih na dvoru perzijskega kralja Kserksa plemič Sattaspes. Zameril se je bil nekoli vladarju in bil obsojen na smrt. Modri kralj pa je velikaš pomilostil s pogojem, da objadra tedaj znani svet — od obale Male Azije po Sredozemskem morju skozi »Zapadna vrata sveta«, sedanjo Gibraltarsko ožino in okrog Afrike v Perzijski zaliv. Sattaspes je pripravil ladjico, naložil hrane, se pripravil bogovom in odplul. Ko pa je ob obali sev Afrike prijadral skozi Zapadna vrata in uzrl pred seboj neizmerno gladno Atlantika, ga je zagrabila groza. V strahu pred namišljenimi nevarnostmi neznanе razsežnosti Oceana so mu popustili živci, skočil je iz ladjice in utonil.

Kdo ne pozna Odisejevih blodenj, ko je dolga leta križaril po dandanes razmeroma prav majhnem delu morja ki obkiva Grčijo? In vendar, koliko domišljije, še več dragocenega gradiva klasične besede je nudilo obdobje, preden se je izgubil Ahasver vrnil v naročje zvesti Penelopei.

še v 13. veku je bila Zemlja neznansko velika.

daljna Kina n. pr. čudežni paradiz bajk. Zato ni čudno, da so Benčanini verjeli slavnemu popotniku Marku Polu ko je na povratku iz obzidanega cesarstva pripovedoval, da je na lastne oči videl ogromnega ptica, ki se je dvignil, obtežen s tremi sloni v zrak. Prav tako je ljudstvo slepo verjelo bajki o enonogih zamorcih na zapadni obali Afrike. Z lažnivci pa je obsulo raziskovalce notranje Afrike, ki so trdili, da so se srečali s človeku podobnimi opicami — gorilami...

Po odkritju magnetnega tečaja naše Zemlje so morjeplovci na povratku iz severnih voda še dolgo pripovedovali o magnetnem griču nekje blizu severnega tečaja. Vsaka ladja, ki zaide v območje vpliva skrivnostnega griha, da je izgubljena. Nevidna sila povleče z ladje vse kovinske predmete. Oropana vseh žebeljev in vijakov iz lesenega trupa se ladja sesuje in s posadiko vred potopi...

Takšne in podobne domišlice nekdanjih popotnikov, ki so videli rajске ptice južne Amerike brez nog drevesa na Javi, kjer ta sto rajčice, drevo v Indiji, ki tri metre

krog sebe vsakogar umori, pa čudežno drevo na Farovski otokih rez katerega listje je od časa do časa dežuje, so dolgo nudile ceneno gradivo človeški fantaziji. Z odkritjem Amerike in še kaneje ko so se pogumni mošje spustili na širne ploščine oceanov krog in krog Zemlje, pa daleč v notranje neznanih celin, so novo nastale prirodopisne vede vedno bolj spoznale tla domišljiji.

Drevo spoznanja našega planeta

je pogumno pognalo močnejše veje in neugnana razočanost človeškega uma je presadila pokrajine vzdolž in počez Zemlje, s vsem njenim bogastvom njeno izgradnjo nazven in na znotraj v zgornjo besedo, na realna tla tiskanih knjig.

Medtem ko so nastajali in znova propadali močnejši imperiji, ko so iz neusahljivih rezervov evrazijskega zaledja poplavila divja plemena pokrajine starega sveta, se je obzorje človeškega duha zmerom bolj širilo.

Daleč na obale morja so pljuskali valovi svežih krdel. Na rezvalnih stare moči in pomehkujene slave so nastajale nove države, vsaka celica zase je nosila in krepila v sebi oboje: nagon okrepiti življenjsko samobitost na znotraj, razmakniti in utrditi svoj položaj na zunanji. Kaj kmalu so iz okvira tekmovalk izstopile države, ki jim je prirodna lega pred vsem na krenki individualni vzpon naroda nudil vse pogoje, da so na valovih morja ponesele svojo civilizatorno moč v novo osvojeni svet. Nastala je

splošna evropeizacija sveta,

ko so evropske pomorske države utesnjene v razčlenjeni, majhni celini, gnene od vedno večje preobljudenosti svoje zemlje zastavile s plugom in mečem nove temelje beli rasi.

Silen industrijski in tehnični napredek je sporedno s porastom človeških milijard priklenil ljudi na zemljo. Svet je naenkrat postal majhen. Odkar sta bila zvojevana še oba tečaja, doseženi najvišji vrhunci gora, raziekeni divji pragozdovi Afrike in Južne Amerike, odkar se je človek razgledal globoko v notranost zemlje in skrivnostne globine oceanov že skoraj ni več erdiva domišljij preprežeta zemljana. Poleti v ledene pokrajine Arktide in Antarktide, rekordni letalski sprehoči krog in krog Zemlje so postali ničev v primeri z neunenim deistvom kako človek že razmišlja z višinskimi izleti v stratosfero, z raketo ali čemerkoli posetiš kak sosednji planet. Izredna je zaletava firmov ki iz dneva v dan predvajajo na plitvi mli. jonom gledalcev življenje in nehanje vse-oda stvarstva na svetu.

Priroda in človek sta si podala roke

Poseljeni, po večini zgoščeno obdelani svet na li človek nikjer toliko priklenil nase kot prav v Evropi. Odkar so po razpadu umetnih državnih tvoril vstale po vojni k svobodi nove države odkar je zaležen val izseljevanja je Evropa primorana da se čim bolj posveti sama sebi. Iščoč zdravila, nega leka notranji prenatrpanosti svojih problemov. Učenjak in tehnik eta roko v

roki v večini Evrope že pred vojno preiskala v zemlji in na njej vse možnosti čim širšega razvoja prehrani in zaslužku prebivalstva. Strokovni literaturi se je pridružila cela vrsta polznanstvenih, leposlovnih knjig, ki so v pesmi in prozi evokovale čile že skrajna elcherni kotiček domovine. V glavni meri je prav tiskana beseda, prepletana z zgovornimi slikami krajev in ljudi, prinesla mnogim pokrajinem storga sveta nov vir dohodkov iz tujkega prometa.

Dandanes je

zemljepisno obzorje našega človeka večje kot je bil kdajkoli poprej. Sola, radio, brzojav, kino, knjige in ves dnevni tisk seznanjajo načrtanega zemljana z vsimi posebnostmi naše premičnice. Lo tako je močeno, da duševno obzorje povprečnega človeka zmerom bolj posega v daljine, prej nedostopne pokrajine. Ve drugačen, razgaljen in resničen vstaja pred nami tuj svet, zmerom redkejši so kraji in ljudje, kamor še ni prodrl vsaj droben žarek vesoljnega obzorja človeške dejavnosti. Iz skromnega okolja domače vsi, odkoder se je naš človek prej le redkokdaj utrgal na romanja ali po opravkih, notuje danes po železnici in drugih prometnih sredstvih daleč po svetu. Boj za obstanek je pognal ljudi z rodne zemlje norek oceanov v široki svet. Želja po odkrivanju lepote zemlje in spoznavanju življenja ljudi pa je izvalila tudi našega človeka že v vse pasove zemeljske oble.

Zane Grey:

Teksaški jezdec

»Tu nekaj ni v redu. A če ste res Duane, ste v prekleto kaži. Vsak norec to ve. — Torej nameno- ma?«

»Da!«

»Prihajali ste, da bi postrelili vse gnezdo? He? To je tista vaša streljaška norost! Počujti moža, ki obljublja nagrado? Do Jeffa Aikena vam je bilo jelite, da bi mu kaj naredili?«

»Ne!« je odvrnil Duane. »Vaš spoštovani sova- ščan je vso reč nekoliko napak razumel. Zdaj se mi- da ni čisto pri svoji pameti.«

»Nekdo izmed nas prav gotovo ni. Torej trdite, da ste Duane — Buck Duane, z vsemi svojimi de- janji?«

»Duane sem. A branim se odgovornosti za to. Češar nisem storil. Zato sem tu. Videl sem lepak pred vasjo, na katerem se ponuja nagrada. Do da- našnjega dne se temu kraju še nisem približal na manj kakor pol dnevnega pohoda. Lepak me ob- dolžuje dejanja, ki ga nisem nikoli storil. Prijazdil sem semkaj, povedal, kdo sem in poprosil naj pošljejo po Jeffa Aikena.«

»In potem ste se usedli in dali temu staremu dedcu, da vas je ustrahoval z vašim lastnim samo- kresom?« je začuden vprašal cowboy.

»Tako je menda bilo!« je odvrnil Duane.

»Nu, ta reč je prekleto smešna, če ste res Buck Duane.«

Nekaj mož se je preril skozi krog.

»Res je Duane. Poznam ga. Že nekajkrat sem ga videl. Na to, kar jaz rečem, se lahko zaneseš, Si-

bert. Ali je zmešan ali kaj drugega, ne vem. Vem pa, da je pravi Buck Duane. Vsak, kdor ga je kdaj videl, ga mora takoj spoznati.«

»Zakaj ste hoteli govoriti z Aikenom?« je vpra- šal cowboy Sibert.

»Povedati sem mu hotel, da nisem njegovi ženi nikoli ničesar storil.«

»Zakaj?«

»Ker sem nedolžen. Zato!«

»Reciva torej, da pokličemo Aikena, ta pa ne bo verjel, kar pravite. Kaj potem?«

»Če mi ne bo verjel — nu, tedaj je zame slaba. Potem sem rajši mrtev.«

Sibert je posegel v kratki molk, ki je nastal po teh besedah.

»To je prekleto smešno! Mislim fantje, da je najboljše, če pošljemo po Jeffa.«

»So že šli ponj! Takoj mora priti«, je rekel neki mož.

Duane je štrlel za glavo nad radovedne obraze množice. Gledal je preko nje in medno. Tako je videl na njenem robu nekaj žensk. Nekatero so bile stare in so imele enake trde obraze kakor možje. A druge so bile mlade in zle, in tem sta se skoraj vsem zrcalila na obličjih razburjenje in strah. Plašno in sočutno so se ozirale na Duana, ki je z zanko okoli vratu stal sredi množice ženske so bolj človeške kakor možje, je pomislil Duane. Sre- čaval je oči, ki jih je njegov pogled tako prikoval, da se niso mogle odtrgati. Samo stare ženske so bile v izražanju svojih čustev kletavite in glaene. Blizu topolovega debla je stalo vitko dekletje v beli obleki. Duanan blodeči pogled je obvisel na njej. Njene oči so se trdno upirale vanj. Očividno je bila mehkosrčna deklica in mu ni privoščila, da bi ga obesili.

»Tamle gre Aiken!« je nedro glasno zaklical. Množica se je raztegnila in od vneze zacepe- tala.

Duane je zagledal dva moža, ki sta stopala proti njemu. Prvi je bil človek močne rasti. V roki je držal samokres in njegovo vedenje je razodevalo divjo odločnost.

Cowboy Sibert je potisnil gnečo vsakebni. »Stoj, Jeff!« je zaklical in stopil možu s samokresom na pot. Govoril je tako tiho, da Duane ni mogel sli- šati, kaj pravi, in njegovo telo je zakrivalo Aike- nov obraz. Ko so se stvari tako obrnile, se je množica raprostila, se spet zgrnila na kup, in Sibert in Aiken sta bila zajeta v krog. Mnogo teles se je pehalo in sililo naprej, Hripavi kriki so se razle- gali. Roke so segale in grabile. Spet je kazalo, da bo izbruhnil prejšnji neznan hrup. Bil je kriki po ljudski sodbi, ki je bila že toliko tisočkrat poslo- vala na tekasaških tleh. Sibert je zarjovel v temno- pritisnjajočo trumo. Cowboyji okoli njega so zaman pehalj in udrihali. »Jeff, ali me hoče poslušati?« je hlasno vprašal Sibert in položil Jeffu Aikenu roko na komolec.

Aiken je hladno pokimal. Duane je bil videl videl že mnogo mož tako popolnoma obrzdanih in v takih okoliščinah kakor tega. Pzmal je duha, ki je navdajal Aikena. Mož je bil bleđ kakor mrliček, hla- den in brez strasti. Okoli st mu je bila zrezana grenka črta gorja. Če je Duane kdaj čutil grozno smrti, jo je čutil zdaj.

»Svedeja je tvoja stvar«, je govoril Sibert.

»A poslušaj me vsaj minuto. Mislim, da ni dvoma o tem, da je ta človek Duane. Videl je lepak na raz- potju pred vasjo. In ti prijaše v Shirley. Pravi, da je Buck Duane in da išče Jeffa Aikena. Vse to je popolnoma jasno. Saj veš, kakšni so ti prepeči in

kako radi iščejo prepira. A nekaj se mi zdi čudno. Duane sede tule na klop in trpi da mu stari Abe Strickland vzame samokres, in se mu daš ugnati v kozji rog. Se več: meni pravi, da bi rajši mrtev, če te ne bo mogel prepričati, da je nedolžen. Ka- kor sam vidiš, ni ne pijan ne prismojen. Ne zdaj se mi podoben človeku ki, je prijahal semkaj, da bi pretiloval kri. Po mojem mnenju bi bilo najpamet- nejše, da poprej slišiš, kaj ti ima povedati.«

Jeff Aiken je prvi uprl oči v Duana.

»Čujte«, je resno izpregovoril Duane in čvrsto pogledal Aikenu v oči. »Res je, da sem Buck Duane. Nikoli v svojem življenju se nisem nikomur zlagal. Prisiljen sem živeti življenje izobčenca. Nikoli ni- som imel možnosti, da bi bil zapustil deželo. Ubi- jal sem može, da sem si rešil življenje. Ženski ni- sem nikoli namenoma skrivil lasu na glavi. Danes sem prejahal trideset milj, samo da vidim, kako je s to nagrado, kdo jo ponuja in zakaj. Ko sem pre- bral lepak, mi je postalo do dna duše slabo. In ta- ko sem zajezdil semkaj, da vas poiščem in vam re- čem tole: Schirleya nisem videl prav do današnjega dne. Nezmislja je, da bi bil mogel umoriti vašo že- no. Septembra meseca sem bil sto milj daleč na se- veru, ob zgornjem Nuecesu. To lahko dokazem. Možje, ki me poznajo vam bodo potrdili, da ni- sem zmožen umoriti ženske. Niti sanja se mi ne, kako so mi mogli naprtiti takšno dejanje. Vse to so zgolj obmejne čenče. In niti sanja se mi ne, kakšne razloge imate, da me delate odgovornega zanje. Vem le to, da nimate prav. In — vidite, Aiken — nesrečen človek sem. Zdi se mi, da sem malo manj kot str. Nič več mi ni ne do življenja ne do česar koli. Če mi morete pogledati v oči, kakor mož možu, in mi ne verjamete — nu bogme, tedaj me ubijte!«

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisi in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.— v znakmah**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpslati v pisnu obemem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana šte. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navednim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelak »Jutra«, Ljubljana.

Službo dobi

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Samostojna natararica

lahko staraša, vezirana, prikupna, dobi takoj mesto. Naslov v vseh poslovilnicah Jutra.

706-1

F. I. GORIČAR, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29

kjer dobite gotove vrste že pod polovično ceno, na vso ostalo zalogo konfekcije pa 30% popusta.

Ne zamudite prilike dokler je zaloga! Ogled brezobvezno!

iz življenja na deželi Z Jesenic

— Kolo jugoslovenskih sester je 22. decembra na ložnici v šoli obdarovalo 100 siromašnih otrok in žen. Najlejša hvala za prispevke industrijalcu Westnu, generalnemu ravnatelju g. Noolu, vsem ravnateljem in uradništvu Kranjske industrijske družbe, jeniškemu uradništvu, banki upravi, učitelstvu, trgovcem, obrtnikom in drugim. Obnem se Kolo lepo zahvaljuje tudi šolskemu upravitelju g. Pibrovcu, učitelju Rabiču in soprogi in učiteljema g. Razingerju in Zemlji za njihovo sodelovanje z godbenimi in pevskimi točkami, sodelujoči šolski mladini in g. Pretnarju za brezplačno električno napeljava luči na božičnem drevescu.

RADIO

Petek, 10. januarja.

Ljubljana 12: Harmonika in citre na ploščah. — 12:45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13:15: Kimo orke na ploščah. — 14: Vreme, borza. — 18: Ženska ura: O služkinjah in sanjah (ga. M. Petricveva). — 18:20: Koroške narodne pesmi na ploščah. — 18:40: Avtor- sko pravo (dr. Vladimir Knafljč). — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19:30: Nacionalna ura. — 20: Francoska baladna glasba. Poje gđ. Vida Rudolfova, pri klavirju prof. Marjan Lipovšek. Vmes radijski orkester. — 20:40: Moeac Vinjo: Pianiska opera za zimo. — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22:15: Prenos lahke gasbe za »Nebotičnika«.

Beograd 16:20: Koncert orkestra. — 18 Jazz. — 20: Simfonični orkester godbe krajeve garde. — 22:20: Lahka glasba, Zagreb 12:10: Plošče. — 17:15: Godalni kvartet. — 20: Vokalni koncert. — 20:30 Pevski koncert. — 20:45: Koncertni večer. — 21:15: Pesmi. — 22:15: Plesna mu- zika. — Praga 19:10: Lahka glasba. — 20: Beethovnova glasba za »Egmonta«. — 22:20: Plošče. — Varšava 20:05: Lahka godba. — 21: Klavirski koncert. — 21:30: Operni večer. — 22:40: Plesna muzika. — Dunaj 12: Koncert orkestra. — 16:06: Leharjeva glasba. — 17:30: Koncertna ura. — 19:30: Operetni slagerji raznih dob. — 21:20: Brahmsov koncert za klavir in orkester v D-molu. — 22:10: Bol- garska glasba. — 23:45: Plošče. — Berlin 20:10: Slagerji iz operi in zvokih fil- mov. — 22:30: Prenos iz Stuttgarta. — München 20:10: Pester program. — 21: Koncert godalnega kvarteta. — 23: Orkestralni koncert. — Stuttgart 20:10: Prenos iz Berlina. — 22:30: Lahka in plesna muzika. — 24: Nočni koncert.

Sobota, 11. januarja.

Ljubljana 12: Plošče. — 12:45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13:15: Plošče. — 14: Vreme, borza. — 18: Za delopust igra Radio orkester. — 18:40: Predavanje o znanjji politiki (dr. Alojzij Kuhar). — 19: Cas, vreme, poročila, spor- ed, obvestila. — 19:30: Nacionalna ura. — 20: Pogledajo na Notranjsko! (Od ljub- ljane do Vrhnike in v Cerkljico — spisal g. Mirko Javorčnik). — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22:15: Koncert Radio orkestra.

Beograd 16:20: Plošče. — 17: Pester program. — 18:30: Koncert na čelo. — 19:50: Mešan glasbeni program. — 22:20: Narodne pesmi. — 22:50: Plesna muzika, Zagreb 12:15: Plošče. — 17:15: Koncert orkestra. — 20: Komorni trio. — 21: Pevski koncert. — 21:30: Tamburški zbor. — 22:15: Plesna muzika. — Praga 19:15: Češke pesmi. — 19:50: Prenos ope- rete iz Bratislave. — 22:15: Plošče. — 22:30: Godba za ples. — Varšava 20: Me- šan program. — 21:30: Poljski humor. — 22: Prenos iz Dunaja. — 23:05: pies. — Dunaj 12: Plošče. — 13:15: Dvofakove skladbe. — 15:15: Zborovski koncert. — 16:50: Plošče po željah. — 19:30: Lahka glasba. — 20:10: »Klasično in modernoc. — 22:20: Poljske arje in pesmi. — 23:15: Jazz. — Berlin 19: Lahka godba. — 20:10 Večer izmenadenj. — 22:30: Za ples in za smeh. — München 19: O nemškem hu- morju. — 20:10: Pester program. — 21:10 Plesna muzika. — 22:30: Orkestralni in pevski koncert. — Stuttgart 18:30: Orke- ster in solisti. — 20:10: Mešan glasbeni program. — 21:15: Spolvoigra. — 22:30: Plesni orkester. — 24: Nočni koncert.

Službe išče

Vsak beseda 50 par. davek 5 Din. za dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Brivski pomočnik

s mojim izpitom, šibe namenaenje, Karl Weimann Novi Vrbsa.

717-2

Kapital

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Knjižice

Zadrzne gospodarske ban- ke, vsaki znesek, kupim in plašam takoj v gotovini. ADAMIČ, sestopnik sste- dovnice zadrge, Ljubljana, Gospovertska 8. — Telefon 32-88. 731-05

Stroji

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Šivalni stroj

Singer, prodam radi odpo- tovanja takoj za 700 Din. Vpršati na Vodnikovi ce- sti št. 12/1. 714-29

Stanovanja

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Stanovanje

2 sob, sončno in lepo, s vsemi pritlikinami, šifra. Pomoči s neveliko ceno na ogi. odd. Jutra pod »Lepor. 32-88. 720-32

Sobo odda

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sobo

prijazno in toplo, oddam s vso okarbo, Stari trg 28, III. nad., levo, Sturm. 724-23

Iz Novega mesta

— Burno zborovanje lovcev. Na novega leta dan se je vršilo v sedmi dvorani mestnega magistrata zborovanje lovcev, ki so bili včlanjeni v podružnici lovskie družva v Novem mestu. Zborovanje je bilo zelo burno. Posebno živahna je bila debata o lovskih kartah. Občni zbor je izvedel likvidacijo podružnice lovskie družva in ustanovitev samostojnega lovskie ga družva za novomeški srez. Za pred- sednika je bil izvoljen upokojeni šolski upravitelj g. Janjko Vozelj.

Naše gledališče

DRAMA

Petek 10.: Zaprtlo.

Sobota 11.: Direktor Čampa. Izven. Globoko znižane cene od 20 Din navzdol.

Nedelja 12.: Ob 15. Vesela božja pot. Iz- ven. Znižane cene. Ob 20. Siromakovo jagnje. Izven. Znižane cene.

★

Josip Gradiš—Daneš praznuje v petek 17. t. m. v ljubljanski drami 85letnico svojega umetniškega delovanja, ki ga je vodila po najrazličnejših naših jugoslovenskih odrih, kjer je bil povsod pravi ljubljeneč občinstva, saj je izredno nadarjen in splošno uporaben član Narodnega gledališta. Tudi v ljubljanski drami deluje že celo vrsto let z najlepšimi umetniškimi uspehi in uživa veliko popularnost. Svoj jubilej bo praznoval v naj- novejšem delu, ki pride v naš dramski re- pertoar, to je »Pesem s cestec. Na jubilej zaslužnega slovenskega igralca že danes opo- zarjamo.

Petek 10.: Zaprtlo.

Sobota 11.: Aida. Red B.

Nedelja 12.: Ob 15. Poljska kri. Izven. Glo- boko znižane cene od 30 Din navzdol.

Ob 20. Manon. Izven. Globoko znižane cene od 30 Din navzdol.

Ponedeljek 13.: Plesni večer Katje Delako- ve. Izven. Znižane cene.

★

Baletni večer g. Delakove. V ponedel- jek 13. t. m. bo v ljubljanski operi baletni večer, ki ga bo izvajala s sodelovanjem dveh zunanjih znamenitih plesalec plesna umetnica ga. Delakova. Spored obsega razne solo in skupinske plesne na glasbo najzanimivejših svetovnih avtorjev. Tudi ta večer g. Delakove je po sestavi sporeda izredno raznolik in zanimiv, zato obisk naj- topleje priporočamo.

Sentjakobsko gledališče

Nedelja, 12.: Matasanova Naceta nesreča snu- bitev. (Maks) kot popoldanska predstava.

★

Matasanova Naceta nesrečna snu- bitev (Maks) zabavno Walfriedovo bur- ko ponove v Sentjakobskem gledališču slednjic v nedeljo 12. t. m. ob 15.15 kot po- poldansko predstavo. Burka vsebuje mnogo zdravega humorja. Pri predstavi sodelujejo: Bučarjeva, Černičeva, Gorjupova, Gajeta, Gornik, Koman Moser Vizjak Vokač. Pro- daja vstopnic v nedeljo od 10. do 12. ter eno uro pred predstavo.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Petek, 10. januarja ob 20. uri: »Operno-ba- letni večer E. Valjanijeve, I. Slupske in B. Pilata«. Izven.

Sobota, 11. januarja ob 20. uri: »Veste. Red C. Znižane cene. Zadjnjč.

Nedelja, 12. januarja ob 15. uri: »Majda«. Znižane cene. Ob 20. uri: »Beneška noč«. Globoko znižane cene. Zadjnjč.

Lokali

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gostilno

v sredini mesta ali bližnji periferiji vsem v najem. Pomoče na ogi. odd. Jutra pod »16. februarja«. 697-19

Posest

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Luksurjna hiša

krasna, s velikim vrtom, sadovnjakom, bazeni za kopanje, s vsem komfor- tom, s centralno kurjavo, električno in plinako napo- je. Ljavo, 15 minut od centra Maribora, krasna lega, radi preselitve naprodaj. Doka- zano stane hiša 1.100.000 (šmarjev, naprodaj pa za 850.000 Din. Pomoče pod »Lukurjano« na ogi. odd. Jutra. 692-20

Stanovanje

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Stanovanje

oddam takoj. Soba in ku- hinja, Aleševova cesta 4, Ljubljana VII. 676-31

Informacije

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

V oglasnem oddelku »Jutra« naj dvignejo:

Agilen, Bošič 1905, Banka, Bošje mesto, Cisto, Coz dar odosna, Dolovna, Dobra moč, Dobra gospodinja, Doktor, Dom, Franja 20, Gotovina 26, Galantostija, Hira, Gotovina, Kavcija, Kuharica, Kapital 300.000, Koroncina Janos, Komplet, Ljubljana ali bližnja okolica, Loterija, Ljubljana, Medisto, Mikroskopi, Možakar, Mladenka, Ne da- loč, Natarak, Oskra v hiši, Organizacija, Prate- dionca ali Kmečka, Parne pekarne, Popolna varnost, Perfektna kuharica, Pover- ljiv, Redka prilika, Samo- stalnost, Seno, Sobarico, Sa- mo staraša, Samostojna, Srečanje, Skromna in po- bna, Samski, Stalne me- sto, Simpatičen profesor, Srečke, Specijalna vina, Takoj, Točen, Ugljedna, Usnje, Varno mesto, Volja škoda, V Ljubljani, V me- sta, Zavarovana gotovina, Zanesljiv plačnik, Zado- voljstvo, 30, 3000.

Sobo odda

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sobo

strogo separirano, oddam v centru za eno ali dve bolj- ši osebi s vso okarbo, Na- slov v vseh poslovilnicah Jutra. 720-33

Iz Laškega

— Plesni venček Sokola bo v soboto 11. t. m. v Sokolskem domu pod naslovom »Pod vedrim nebom«, zakaj vsa dvorana bo spreminjena v vročo poletno pokraj- no, ki jo bodo observale zvezde in luna. Igraj bo priznan plesni orkester g. javnika iz Velenja.

— Sokolski kino bo predvajal v petek in nedeljo film »Mata Hari« z Greto Gar- bo in Gustav Fröhlichem.

Opera

Petek 10.: Zaprtlo.

Sobota 11.: Aida. Red B.

Nedelja 12.: Ob 15. Poljska kri. Izven. Glo- boko znižane cene od 30 Din navzdol.

Ob 20. Manon. Izven. Globoko znižane cene od 30 Din navzdol.

Ponedeljek 13.: Plesni večer Katje Delako- ve. Izven. Znižane cene.

Poučujem

francoščino, nemščino, la- tinščino, italijanščino in glasovno. Naslov v vseh poslovilnicah Jutra.

730-4

Posest

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Luksurjna hiša

krasna, s velikim vrtom, sadovnjakom, bazeni za kopanje, s vsem komfor- tom, s centralno kurjavo, električno in plinako napo- je. Ljavo, 15 minut od centra Maribora, krasna lega, radi preselitve naprodaj. Doka- zano stane hiša 1.100.000 (šmarjev, naprodaj pa za 850.000 Din. Pomoče pod »Lukurjano« na ogi. odd. Jutra. 692-20

Stanovanje

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Stanovanje

oddam takoj. Soba in ku- hinja, Aleševova cesta 4, Ljubljana VII. 676-31

Informacije

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

V oglasnem oddelku »Jutra« naj dvignejo:

Agilen, Bošič 1905, Banka, Bošje mesto, Cisto, Coz dar odosna, Dolovna, Dobra moč, Dobra gospodinja, Doktor, Dom, Franja 20, Gotovina 26, Galantostija, Hira, Gotovina, Kavcija, Kuharica, Kapital 300.000, Koroncina Janos, Komplet, Ljubljana ali bližnja okolica, Loterija, Ljubljana, Medisto, Mikroskopi, Možakar, Mladenka, Ne da- loč, Natarak, Oskra v hiši, Organizacija, Prate- dionca ali Kmečka, Parne pekarne, Popolna varnost, Perfektna kuharica, Pover- ljiv, Redka prilika, Samo- stalnost, Seno, Sobarico, Sa- mo staraša, Samostojna, Srečanje, Skromna in po- bna, Samski, Stalne me- sto, Simpatičen profesor, Srečke, Specijalna vina, Takoj, Točen, Ugljedna, Usnje, Varno mesto, Volja škoda, V Ljubljani, V me- sta, Zavarovana gotovina, Zanesljiv plačnik, Zado- voljstvo, 30, 3000.

Sobo odda

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sobo

strogo separirano, oddam v centru za eno ali dve bolj- ši osebi s vso okarbo, Na- slov v vseh poslovilnicah Jutra. 720-33

Iz Ptujaja

— Proračun sreskega cestnega odbora za leto 1936-37 je obravnaval plenum na svoji seji v torek. Proračun je bil v ce- loti soglasno sprejet brez vsakih sprememb in izkazuje potrebnih 2.149.287.— Din. Upravni stroški znašajo 46.540.— Din, iz- datki za pomožno osebo 421.900.— Din, za materialne izdatke pa je predvideno 1.126.254.— Din, Dohodkov za banovinske ceste je predvidenih 68.550 Din, ostali pri- manjkljaja 1.594.694 Din, pa krije v celoti banovinja. Za kolodvorske dovodne ceste predvidenih 163.012 Din, Za vzdrževanje gradbe, preložitve in obnovo mostov je je predvidenih 163.012 Din, Za vzdrževa- nje občinsko subvencioniranih cest je do- ločen znesek 158.888 Din Gradbeni skladi pa izkazuje potrebnih 105.000 Din. Za kritje primanjkljaja 399.535 Din je odbor doložil, da se pobirajo 10% sreske cestne določe na državne davke Doklade se niso zvišale in so ostale na isti višini kakor v lanskem proračunu Celotni proračun od proračuna za leto 1935-36 ni višji, čeprav je treba izvršiti v okviru še veliko del, ki pa so se mora' odložiti na poznejše čase. Tudi za vzdrževanje občinskih cest ne more cestni odbor prisrnavati toliko, ko- likor bi bilo potrebno, ker nima sredstev.

Opera

Petek 10.: Zaprtlo.

Sobota 11.: Aida. Red B.

Nedelja 12.: Ob 15. Poljska kri. Izven. Glo- boko znižane cene od 30 Din navzdol.

Ob 20. Manon. Izven. Globoko znižane cene od 30 Din navzdol.

Ponedeljek 13.: Plesni večer Katje Delako- ve. Izven. Znižane cene.

Potniki

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Provizijskega potnika

štem: v postev pridejo le oni, ki so se dali čes z uspehom izvrševali ta po- sel. Pomoče na ogi. odd. Jutra pod »A. B.e. 710-5

Posest

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Luksurjna hiša

krasna, s velikim vrtom, sadovnjakom, bazeni za kopanje, s vsem komfor- tom, s centralno kurjavo, električno in plinako napo- je. Ljavo, 15 minut od centra Maribora, krasna lega, radi preselitve naprodaj. Doka- zano stane hiša 1.100.000 (šmarjev, naprodaj pa za 850.000 Din. Pomoče pod »Lukurjano« na ogi. odd. Jutra. 692-20

Stanovanje

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Stanovanje

oddam takoj. Soba in ku- hinja, Aleševova c. št. 14, Ljubljana VII. 676-31

Informacije

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

V oglasnem oddelku »Jutra« naj dvignejo:

Agilen, Bošič 1905, Banka, Bošje mesto, Cisto, Coz dar odosna, Dolovna, Dobra moč, Dobra gospodinja, Doktor, Dom, Franja 20, Gotovina 26, Galantostija, Hira, Gotovina, Kavcija, Kuharica, Kapital 300.000, Koroncina Janos, Komplet, Ljubljana ali bližnja okolica, Loterija, Ljubljana, Medisto, Mikroskopi, Možakar, Mladenka, Ne da- loč, Natarak, Oskra v hiši, Organizacija, Prate- dionca ali Kmečka, Parne pekarne, Popolna varnost, Perfektna kuharica, Pover- ljiv, Redka prilika, Samo- stalnost, Seno, Sobarico, Sa- mo staraša, Samostojna, Srečanje, Skromna in po- bna, Samski, Stalne me- sto, Simpatičen profesor, Srečke, Specijalna vina, Takoj, Točen, Ugljedna, Usnje, Varno mesto, Volja škoda, V Ljubljani, V me- sta, Zavarovana gotovina, Zanesljiv plačnik, Zado- voljstvo, 30, 3000.

Sobo odda

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sobo

strogo separirano, oddam v centru za eno ali dve bolj- ši osebi s vso okarbo, Na- slov v vseh poslovilnicah Jutra. 720-33

Iz Ptujaja

— Proračun sreskega cestnega odbora za leto 1936-37 je obravnaval plenum na svoji seji v torek. Proračun je bil v ce- loti soglasno sprejet brez vsakih sprememb in izkazuje potrebnih 2.149.287.— Din. Upravni stroški znašajo 46.540.— Din, iz- datki za pomožno osebo 421.900.— Din, za materialne izdatke pa je predvideno 1.126.254.— Din, Dohodkov za banovinske ceste je predvidenih 68.550 Din, ostali pri- manjkljaja 1.594.694 Din, pa krije v celoti banovinja. Za kolodvorske dovodne ceste predvidenih 163.012 Din, Za vzdrževanje gradbe, preložitve in obnovo mostov je je predvidenih 163.012 Din, Za vzdrževa- nje občinsko subvencioniranih cest je do- ločen znesek 158.888 Din Gradbeni skladi pa izkazuje potrebnih 105.000 Din. Za kritje primanjkljaja 399.535 Din je odbor doložil, da se pobirajo 10% sreske cestne določe na državne davke Doklade se niso zvišale in so ostale na isti višini kakor v lanskem proračunu Celotni proračun od proračuna za leto 1